

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 77.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1887.

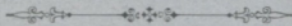
(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1887.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

SAMMENDRAGEN OG UDGIVEN AF

DIREKTØREN FOR DET CIVILE MEDICINALVÆSEN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1888.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.

(*Statistique officielle de la Norvège, troisième série.*)

- No. 1. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1884. (*Rapports consulaires.*)
- 2. Den norske Statstelegraf 1884. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
- 3. Norges Sparebanker 1884. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 4. Norges Handel 1884. (*Tableaux du commerce.*)
- 5. Skiftevæsenet 1882. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 6. Kriminalstatistiske Tabeller 1882. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 7. Norges Postvæsen 1884. (*Statistique postale.*)
- 8. Strafarbejdsanstalter 1883/84. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 9. Sindssygeasyllernes Virksomhed 1884. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 10. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1882. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 11. Norges Fiskerier 1884. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 12. Folkemængdens Bevægelse 1883. (*Mouvement de la population.*)
- 13. Norges Skibsfart 1884. (*Tableaux de la navigation.*)
- 14. De offentlige Jernbaner 1884/85. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 15. Rekruteringsstatistik 1884. (*Statistique du recrutement.*)
- 16. Fattigstatistik 1882 og 1883. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 17. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1885. (*Rapports consulaires.*)
- 18. Norges Handel 1885. (*Tableaux du commerce.*)
- 19. Den norske Statstelegraf 1885. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
- 20. Norges Sparebanker 1885. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 21. Rekruteringsstatistik 1885. (*Statistique du recrutement.*)
- 22. Skiftevæsenet 1883. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 23. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1879—1884. (*Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.*)
- 24. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1883. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 25. Strafarbejdsanstalter 1884/85. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 26. Norges Postvæsen 1885. (*Statistique postale.*)
- 27. Skolestatistik 1881. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 28. Sindssygeasyllernes Virksomhed 1885. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 29. Norges Fiskerier 1885. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 30. Folkemængdens Bevægelse 1884. (*Mouvement de la population.*)
- 31. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1884. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 32. Kriminalstatistiske Tabeller 1883. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 33. De offentlige Jernbaner 1885/86. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 34. Norges Skibsfart 1885. (*Tableaux de la navigation.*)
- 35. Skiftevæsenet 1884. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 36. Norges kommunale Finantser 1881, 1882 og 1883. (*Finances des communes.*)
- 37. Skolestatistik 1882. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 38. Den norske Statskasses Finantser 1878/79—1884/85. (*Finances de l'État.*)
- 39. Kriminalstatistiske Tabeller 1884. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 40. Norges Bergværksdrift 1883—1885. (*Statistique des mines et usines de 1883 à 1885.*)
- 41. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1886. (*Rapports consulaires.*)
- 42. Strafarbejdsanstalter 1885/86. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 43. Norges Handel 1886. (*Tableaux du commerce.*)

Fortsættelse se Omslagets 3die Side:

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 77.

OVERSICHT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1887.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1887.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

SAMMENDRAGEN OG UDGIVEN AF

DIREKTØREN FOR DET CIVILE MEDICINALVÆSEN.

CHRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1888.

DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

Indholdsfortegnelse.

Table des matières.

	Pag.
Indledning. Oversigt over Sygepladsene m. v. paa de norske Sindssygeasyler	1
Oversigt over Antallet af de i 1887 paa Sindssygeasylerne Behandlede, Middelbelæg og Antal Liggedage (Tab. I)	4-5
Oversigt over Antallet af de for Fattigvæsenets og Privates Regning Behandlede (Tab. II)	4-5
Sygdomstilfælde, indtrufne i 1887 paa Sindssygeasylerne (Tabel III)	6
Paa Sindssygeasylerne Behandlede i 1887 (Tabel IV)	7
Paa Sindssygeasylerne Tilbageliggende fra 1886 (Tab. V)	8
Paa Sindssygeasylerne Indkomne i Aaret 1887 (Tab. VI)	9
Fra Sindssygeasylerne Udskrevne helbredede (Tab. VII)	9
Fra Sindssygeasylerne Udskrevne i Bedring (Tab. VIII)	10
Fra Sindssygeasylerne Udskrevne uhelbredede (Tab. IX)	10
Paa Sindssygeasylerne Døde i 1887 (Tab. X)	11
I Asylerne Tilbageliggende ved Udgangen af 1887 (Tab. XI)	11
Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaede og Døde til samtlige i Aaret 1887 paa Sindssygeasylerne Behandlede (Tabel XII)	12
Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne i 1887 (Tab. XIII)	13
Antallet af de i 1887 paa Sindssygeasylerne behandlede Tilfælde af Sindssygdom (Tab. XIV)	14
De Sindssyges Kjøen og Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasylerne i 1887 (Tab. XV)	15
Sindssygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tab. XVI)	15
Dødsarsagerne hos de paa Sindssygeasylerne Afdøde (Tab. XVII)	16-17
De paa Sindssygeasylerne i 1887 Indkomnes Hjemstavn (Tab. XVIII)	18
De paa Sindssygeasylerne i 1887 Indkomnes Ægteskabsforhold (Tab. XIX)	19
Aarsagerne til Sindssygdommene hos de i 1887 paa Sindssygeasylerne Indlagte (Tab. XX)	20-21
De paa Sindssygeasylerne i 1887 Indkomnes Stand og Stilling (Tab. XXI)	24-25

	Page.
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1887	1
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés en 1887, indiquant pour chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien (Tab. I)	4-5
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées (Tab. II)	4-5
Cas des maladies intercurrents en 1887 dans les hospices d'aliénés (Tab. III)	6
Nombre des aliénés traités dans les hospices en 1887 (Tab. IV)	7
Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1er janvier 1887 (Tab. V)	8
Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés en 1887 (Tab. VI)	9
Nombre des sorties en état de guérison en 1887 (Tabel VII)	9
Nombre des sorties en état d'amélioration en 1887 (Tab. VIII)	10
Nombre des sorties en état de non guérison en 1887 (Tab. IX)	10
Nombre des décès dans les hospices d'aliénés en 1887 (Tab. X)	11
Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1887 (Tab. XI)	11
Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés en 1887 (Tab. XII)	12
Tableau des entrées dans les hospices en 1887 réparties par mois (Tab. XIII)	13
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés en 1887 et répartition par forme de maladie (Tab. XIV)	14
Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices en 1887 (Tab. XV)	15
Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés (Tab. XVI)	15
Causes de décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices en 1887 (Tab. XVII)	16-17
Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés (Tab. XVIII)	18
Tableau des entrées réparties par état civil (Tab. XIX)	19
Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés en 1887 réparties par cause présumée de la maladie (Tab. XX)	20-21
Tableau des entrées réparties par profession et par condition sociale (Tab. XXI)	24-25

	Pag.		Page.
Aarsagerne til Tvangsmidlernes Anvendelse (Tab. XXII)	24-25	Relevé des causes, qui ont occasionné l'application de mesures coercitives dans les hospices d'aliénés en 1887 (Tab. XXII)	24-25
Oversigt over Anvendelsen af Indespærring (Tab. XXIII)	26-27	Relevé de l'application de reclusion (Tab. XXIII)	26-27
Middeltallet af daglig arbejdende Syge i Asylerne i 1887 (Tab. XXIV)	26-27	Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les diverses hospices en 1887 (Tab. XXIV)	26-27
—			
Uddrag af Aarsberetningen for Gaustad Sindssygeasyl	28	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad en 1887	28
Generalextrakt af Gaustad Sindssygeasyls Regnskaber for Regnskabsaaret 1886—1887	30	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Gaustad 1/7 1886— ³⁰ / ₆ 1887	30
Uddrag af Aarsberetningen for Christiania Sindssygeasyl	33	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Christiania en 1887	33
Oversigt over Christiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand ved Udgangen af Aaret 1887	42	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christiania en 1887	42
Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl 1887	44	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo en 1887	44
Oversigt over Christianssands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter i 1887	45	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christianssand en 1887	45
Uddrag af Aarsberetningen for Eg Sindssygeasyl	46	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg en 1887	46
Balance-Oversigt over Eg Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter for 1886—1887	50	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Eg 1/7 1886— ³⁰ / ₆ 1887	50
Extrakt af Regnskabet for Stavanger Sindssygeasyl	53	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Stavanger en 1887	53
Uddrag af Aarsberetningen for Bergens kommunale Sindssygeasyl	53	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Bergen en 1887	53
Extrakt af Bergens kommunale Sindssygeasyls Regnskab for 1887	54	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Bergen en 1887	54
Uddrag af Aarsberetningen for Rosenbergs Sindssygeasyl	55	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg en 1887	55
Oversigt over Rosenbergs Sindssygeasyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret 1887	62	Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg	62
Uddrag af Aarsberetningen for Møllendals Sindssygeasyl	62	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal (Dr. Martens) en 1887	62
Uddrag af Aarsberetningen for Trondhjems Hospitals Sindssygeasyl	64	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem en 1887	64
Oversigt over Trondhjems Hospitalstiftelses Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter i 1887	67	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem en 1887	67
Uddrag af Aarsberetningen for Rotvold Sindssygeasyl	68	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold en 1887	68
Balance-Oversigt over Rotvold Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter for 1886—1887	71	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rotvold 1/7 1886— ³⁰ / ₆ 1887	71

Oversigt

over Sindssygeasylernes Virksomhed i Aaret 1887.

Antallet af Sindssygeasylers var ligesom i det foregaaende Aar 11 med 1299 Sygepladse, nemlig:

Gaustad Statsasyl ved Christiania med 330 Pladse, hvoraf Halvdelen for hvert Kjøen.

Christiania kommunale Asyl med 120 Pladse, hvoraf 76 for Mænd og 44 for Kvinder.

Oslo Hospitals Asyl i Christiania med 40 Pladse, kun for Kvinder.

Christianssands kommunale Asyl med 21 Pladse.

Eg Statsasyl ved Christianssand med 230 Pladse, hvoraf Halvdelen for hvert Kjøen.

Stavanger kommunale Asyl med 5 Pladse.

Bergens kommunale Asyl med 55 Pladse.

Rosenbergs Asyl, privat, i Bergen med 160 Pladse, hvoraf 105 for Mænd og 55 for Kvinder.

Møllendals Asyl, privat, ved Bergen med 56 Pladse, omtrent Halvdelen for hvert Kjøen.

Trondhjems kommunale Asyl med 82 Pladse.

Rotvold Statsasyl ved Trondhjem med 200 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

I Tabel I gives en Oversigt over Asylernes Virksomhed, Behandlingens Udfald, Forpleiningsdagens Antal m. m. I 1887 indlagdes 703, altsaa 13 flere end i det foregaaende Aar (690); 8 Syge kunne sees at være indlagte to Gange og 1 tre Gange; af Overflyttelser fra et Asyl til et andet omtales 5.

Forholdet af *Indlæggelser* til Antallet af Sygepladse udgjorde for samtlige Asylers 54.1 pCt. og var for hvert enkelt af dem:

Rotvold	89.0 pCt.	Christiania	40.0 pCt.
Gaustad	62.1 —	Trondhjem	37.8 —
Eg	61.3 —	Rosenbergs	23.8 —
Stavanger	60.0 —	Bergen	21.8 —
Møllendal	55.4 —	Oslo	17.5 —
Christianssand	42.9 —		

Forholdet mellem *Mænd* og *Kvinder* sees af følgende Sammenstilling:

	Mænd.	Kvinder.
Af de Tilbageiggende fra 1886	52.8 pCt.	47.2 pCt.
« - Indkomne i 1887	55.8 —	44.2 —
« - Udgaade og Døde i 1887	55.5 —	44.5 —
« - Tilbageiggende ved Udgangen af 1887	52.9 —	47.1 —
« samtlige i 1887 Behandlede	53.8 —	46.2 —

Forholdet af Tilbageiggende, Indkomne, Udgaade og Døde til samtlige Behandlede vil sees af Tabel XII.

Af de *Udgaade* og *Døde*, ialt 699, udskreves 184 (26.3 pCt.) helbredede, 209 (29.9 pCt.) i Bedring, 216 (30.9 pCt.) uhelbredede, 1 (0.1 pCt.) efter afgiven Erklæring, og 89 (12.7 pCt.) døde.

Liggedagenes Antal var 488 319 eller gennemsnitlig for hver Syg 240.9 Dage (i 1886: 241.6, i 1885: 237.8). Middeltallet af daglig behandlede Syge beløb sig til 1 337.9 (i 1886: 1 330.0, i 1885: 1 314.6, i 1884: 1 312.1, i 1883: 1 276.2, i 1882: 1 202.0 og i 1881: 1 078.3).

Antallet af de for *Fattigvæsenets* og for *Privates* Regning Behandlede vil sees af Tabel II. For det Offentliges Regning forpleiedes 1 667 (82.2 pCt.) og for privat Regning 360 (17.8 pCt.).

Sundhedstilstanden. Tabel III giver Oversigt over en Del blandt de Sindssyge indtrufne Sygdomstilfælde.

Dødsårsagerne og de Dødes *Alder* sees af Tabel XVII. Den *hyppigste* Dødsårsag var som sædvanlig *Svindstot*, nemlig i 18 — eller 20.2 pCt. — af de paa Asylerne indtrufne 89 Dødsfald.

Tabel XIII viser Fordelingen af de indkomne Tilfælde paa de enkelte *Maaneder*, som efter Hyppigheden af Indlæggelser faa følgende Orden:

Juli	78	Juni	61	November	52
Marts	68	August	58	Oktober	50
April	66	September	58	Februar	49
Mai	63	Januar	54	December	46

De Indkomnes *Alder* vil sees af Tabel XV; den var for:

220 eller 31.3 pCt. mellem 20—30 Aar
178 « 25.3 — — 30—40 —
129 « 18.3 — — 40—50 —
78 « 11.1 — — 50—60 —
43 « 6.1 — — 60—70 —

Om Sygdommens eller det sidste Anfalds *Varighed* ved Indlæggelsen haves Opgave for 662 (Tabel XVI); den var:

under 1/2 Aar	i ... 51.8 pCt.
mellem 1/2—1 Aar	... 10.4 —
— 1—2 —	... 8.9 —
2 Aar og derover	... 28.9 —

Om de Indkomnes *Hjemstavn* (Tabel XVIII) anføres, at 698 vare indlagte fra Landet selv og 5 fra Udlandet; blandt de første vare 456 eller 65.3 pCt. hjemmehørende i *Landdistrikterne* og 237 eller 34.0 pCt. i Byerne; for 5 (0.7 pCt.) er *Hjemstavn* ikke opgivet.

Ifølge Tabel XIX kjendes *Ægteskabsforholdet* for 699; 58.2 pCt. vare ugifte, 35.6 pCt. gifte og 6.2 pCt. i Enkestand.

I Tabel XX er givet en Sammenstilling af de opgivne *Aarsager til Sindssygdom* for de Indkomne.

Om *Stand* og *Stilling* haves Opgave for 700 af de i Aarets Løb Indlagte; de fleste, nemlig 35.6 pCt., tilhørte Bonde-, Husmands- og Inderststanden, 15.3 pCt. Dagarbejderstanden, 11.7 pCt. Haandverkerstanden, 11.7 pCt. Tjenerstanden, 6.6 pCt. Sømandsstanden og 5.6 pCt. Handelsstanden.

Tabellerne XXII, XXIII og XXIV vise Anvendelsen af *mekaniske Tvangsmidler* og af *Indespærring*.

Mekaniske Tvangsmidler blev anvendte i 3 Asyler, i tilsammen 96 Døgn (mod 421.7 Døgn i 1886), hvoraf 82 i Rosenbergs Asyl og 14 i Eg.

Indespærring opgives at være anvendt i 8 Asyler i tilsammen 3292 Døgn eller 18.1 Time pr. 100 Liggedage (Tabel XXIV); deraf 473 Døgn i 6 offentlige og 2819 Døgn i de 2 private Asyler (Rosenbergs 2408 og Møllendals 411).

Arbejdsvirksomheden blandt de Sindssyge er anført i Tabel XXV.

Den *psychiatriske Klinik* paa Gaustad Asyl holdtes i 1887 i 1ste Semester for 22 Studerende.

Tabel I. Oversigt over Antallet af de i 1887

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés en 1887, indiquant pour

Asyl.	Tilbageiggende fra 1886.			Indkomne i 1887.			Tilsammen Behandlede i 1887.			Ud-						
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		helbredede.			i Bedring.			
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
									Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad	318	167	151	205	¹⁾ 121	84	523	288	235	38	15	23	91	54	37	
Christiania	113	63	50	48	24	24	161	87	74	14	6	8	8	6	2	
Oslo	40	-	40	7	-	7	47	-	47	1	-	1	5	-	5	
Christianssand	24	14	10	9	3	6	33	17	16	-	-	-	8	2	³⁾ 6	
Eg	238	130	108	141	74	67	379	204	175	40	19	21	28	16	12	
Stavanger	8	5	3	3	3	-	11	8	3	-	-	-	1	1	-	
Bergen	66	32	34	12	7	5	78	39	39	7	4	3	1	-	1	
Rosenbergs	160	105	55	38	27	11	198	132	66	13	8	5	9	4	5	
Møllendal	60	32	28	31	15	16	91	47	44	14	8	6	8	5	3	
Trondhjem	⁴⁾ 80	42	38	31	16	15	111	58	53	7	5	2	10	4	6	
Rotvold	217	109	108	⁵⁾ 178	102	76	395	211	184	50	29	21	40	20	20	
Tilsammen	1324	699	625	703	392	311	2027	1091	936	184	94	90	209	112	97	

¹⁾ 1 Md. indkom 2 Gange. ²⁾ Deraf overflyttedes 2 Md. til Gaustad Asyl og 2 Kv. til Eg (43 Md. 40 Kv.). ³⁾ 5 Md. 2 Kv. indkom 2 Gange og 1 Md. 3 Gange.

Tabel II. Forholdet mellem fattige og private

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre

Asyl.	Tilbageiggende fra 1886.						Indkomne i 1887.						Tils. Behand-		
	Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad	235	117	118	83	50	33	122	73	49	83	48	35	357	190	167
Christiania	113	63	50	-	-	-	48	24	24	-	-	-	161	87	74
Oslo	32	-	32	8	-	8	6	-	6	1	-	1	38	-	38
Christianssand	18	9	9	6	5	1	9	3	6	-	-	-	27	12	15
Eg	200	110	90	38	20	18	103	53	50	38	21	17	303	163	140
Stavanger	8	5	3	-	-	-	3	3	-	-	-	-	11	8	3
Bergen	56	26	30	10	6	4	11	6	5	1	1	-	67	32	35
Rosenbergs	151	99	52	9	6	3	30	22	8	8	5	3	181	121	60
Møllendal	57	29	28	3	3	-	29	14	15	2	1	1	86	43	43
Trondhjem	¹⁾ 78	40	38	2	2	-	24	14	10	7	2	5	102	54	48
Rotvold	194	98	96	23	11	12	140	80	60	38	22	16	334	178	156
Tilsammen ²⁾	1142	596	546	182	103	79	525	292	233	178	100	78	1667	888	779

¹⁾ Ifølge Beretningen for 1886 vare tilbageiggende: af Fattige 41 Md. 40 Kv. ²⁾ Foruden flyttede fra privat til offentlig Forpleining paa Gaustad 8 Md. 5 Kv. og paa Eg 4 Md. 3 Kv., — fra i enkelte Tilfælde delvis af det Offentlige.

paa Sindssygeasyleerne Behandlede.

chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien.

gaaede						Døde.			Tilsammen Udgaede og Døde.			Tilbageiggende ved Udgangen af 1887.			Middelbelæg.	Antal Liggedage.
uhelbredede.			efter afgiven Erklæring.													
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf			
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		
52	29	23	1	1	-	31	23	8	213	122	91	310	166	144	323,9	118 208
24	5	19	-	-	-	11	5	6	57	22	35	104	65	39	107,7	39 308
1	-	1	-	-	-	-	-	-	7	-	7	40	-	40	40,4	14 751
-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2	6	25	15	10	24,3	8 886
56	34	22	-	-	-	9	5	4	133	74	59	246	130	116	242,1	88 365
-	-	-	-	-	-	2	2	-	3	3	-	8	5	3	8,0	2 934
1	-	1	-	-	-	3	2	1	12	6	6	66	33	33	65,1	23 754
11	8	3	-	-	-	9	8	1	42	28	14	156	104	52	159,5	58 204
1	-	1	-	-	-	3	1	2	26	14	12	65	33	32	62,8	22 911
4	2	2	-	-	-	9	6	3	30	17	13	81	41	40	80,4	29 328
66	44	22	-	-	-	12	7	5	168	100	68	227	111	116	223,8	81 670
216	122	94	1	1	-	89	59	30	699	388	311	1328	703	625	1337,9	488 319

Asyl. ³⁾ 1 Kv. overflyttet til Eg Asyl. ⁴⁾ Ifølge Beretningen for 1886 vare tilbageiggende: 83

i Sindssygeasyleerne Behandlede i 1887.

des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées.

ledede i 1887.			Udgaede.						Døde.						Tilbageiggende ved Udgangen af 1887.					
Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.		
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
166	98	68	112	56	56	70	43	27	20	14	6	11	9	2	238	128	110	72	38	34
-	-	-	46	17	29	-	-	-	11	5	6	-	-	-	104	65	39	-	-	-
9	-	9	6	-	6	1	-	1	-	-	-	-	-	-	32	-	32	8	-	8
6	5	1	8	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	10	9	6	5	1
76	41	35	95	53	42	29	16	13	7	4	3	2	1	1	208	110	98	38	20	18
-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	8	5	3	-	-	-
11	7	4	8	3	5	1	1	-	3	2	1	-	-	-	56	27	29	10	6	4
17	11	6	25	14	11	8	6	2	9	8	1	-	-	-	147	99	48	9	5	4
5	4	1	20	11	9	3	2	1	3	1	2	-	-	-	63	31	32	2	2	-
9	4	5	17	9	8	4	2	2	8	6	2	1	-	1	76	38	38	5	3	2
61	33	28	132	82	50	24	11	13	7	5	2	5	2	3	195	91	104	32	20	12
360	203	157	470	248	222	140	81	59	70	47	23	19	12	7	1146	604	542	182	99	83

enkelte Overførelser fra den ene Forpleiningsmaade til den anden paa Rotvold Asyl anføres offentlig til privat Forpleining i Trondhjems Asyl i Md. Fra Gaustad opgives, at Udgiften betales

Tabel III. Intercurrente Sygdomme paa Asylerne i 1887.

Cas des maladies intercurrentes en 1887 dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Tilsammen opgivne.	Gaustad.		Christi- ania.	Oslo.	Eg.		Bergen.		Trond- hjem.		Rotvold.	
		Md.	Kv.			Ialt.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Abscessus	8	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Angina & A. follicularis	19	2	2	-	-	-	9	-	2	-	-	3	1
Apoplexia cerebri	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Bronchitis	4	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Cancer labii ¹⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Carbunculus	3	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Catarrhus	9	-	-	2)	-	-	-	5	4	-	-	-	-
Conjunctivitis	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Commotio medullæ spinalis	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Contusio	5	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	2	-
Dacryocystitis	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Diarrhoea	52	2	11	2)	2	5	2	2	2	3	5	9	9
Eczema	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Erysipelas	9	3)	4	2	-	-	2	-	-	-	-	1	-
Erythema nodosum	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fractura	3	1	-	-	5)	1	1	-	-	-	-	-	-
Furunculus	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Gangræna	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gastritis chronica	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Gastroenteritis	13	5	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hæmoptysis	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hernia incarcerata	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Herpes Zoster	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Hygroma cystic. patellare	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Iritis	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Othæmatoma	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Panaritium	3	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Pemphigus	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Phimosis ¹⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Phlegmone	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Pleuritis	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Pneumonia	8	3	1	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-
Rubeolæ	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Scabies	3	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Synovitis bursæ præpatel.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Syphilis tert.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberculosis pulmonum	26	3	4	-	1	3	3	1	-	-	-	7	4
Ulcus corneæ	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Ulcus cruris	4	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	1
Unguis incarnata ¹⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Vitia organ. cordis	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Vulnus	13	-	-	-	-	8	3	-	-	-	-	1	1
— penetrans oculi	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Operation. ²⁾ Nogle lette katarrhalske og gastriske Tilfælde. ³⁾ Juni 1, November 4, December 1. ⁴⁾ September. ⁵⁾ 62aarig Kv.; Fraktur af 2 Ribben, paadraget ved et Spænd af en Sindssyg. ⁶⁾ Fra Rotvold Asyl anføres, at flere af de opgivne Tilfælde, f. Ex. af Tuberkulose, paavistes allerede ved Indlæggelsen i Asylet.

Tabel IV. Behandlede i 1887.

Nombre des aliénés traités dans les hospices en 1887.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	484	220	264	84	88	18	27	6	-	2	29	41	3	-	4	5	15	13	2	11	11	18	54	53
— cum stup.	28	11	17	3	5	-	-	-	-	-	6	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5
Mania	449	211	238	76	62	9	5	5	-	-	33	44	5	3	3	8	14	16	17	18	5	12	49	65
Monomania	125	71	54	8	16	-	-	-	-	-	31	22	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	29	14
Delirium tremens	8	8	-	-	-	2	-	-	1	-	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deméntia	772	457	315	90	52	51	40	33	15	14	76	51	-	25	22	92	34	27	13	24	19	57	37	-
Idiotismus acquisitus	15	12	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	1	1	4	1	-	-
— congenitus	40	30	10	6	2	1	-	1	-	-	11	3	-	4	-	1	2	-	-	-	5	1	2	1
Epilepsia	52	36	16	9	3	2	2	-	1	-	4	1	-	1	3	7	1	-	1	4	-	8	5	-
Paralysis generalis	29	26	3	8	-	-	2	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	8	1
Hypochondria	4	4	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hysteria	16	-	16	-	7	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Til Observation	4	4	-	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	2027	1091	936	288	235	87	74	47	17	16	204	175	8	3	39	39	132	66	47	44	58	53	211	184

Tabel V. Tilbageliggende ved Udgangen af 1886.

Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1er janvier 1887.

Sygdom.	Samtlige Asyler.		Gaustad.		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trønd-hjem.		Rotvold.		
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.		
		Md.	Kv.																					
Melancholia	264	113	151	42	57	11	14	4	-	-	14	18	2	-	-	4	10	9	-	8	5	11	29	26
— cum stup.	17	5	12	2	4	-	-	-	-	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Mania	243	102	141	41	40	4	3	3	-	-	15	25	3	3	1	5	6	11	10	7	3	10	19	34
Monomania	77	41	36	6	11	-	-	-	-	-	19	15	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	14	8
Delirium tremens	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	622	371	251	63	33	44	31	31	13	10	62	39	-	-	25	22	82	32	22	11	22	13	38	29
Idiotismus acquisitus	13	10	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	-	1	3	1	-	-
— congenitus	25	17	8	2	1	-	-	1	-	-	6	2	-	-	4	-	2	-	-	-	4	1	1	1
Epilepsia	39	24	15	7	2	1	2	1	1	-	4	1	-	-	1	2	4	1	-	1	3	-	3	5
Paralysis generalis	11	10	1	2	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1
Hypochondria	3	3	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hysteria	7	-	7	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tilsammen	1324	699	625	167	151	63	50	40	14	10	130	108	5	3	32	34	105	55	32	28	42	38	109	108

Tabel VI. Indkomne i 1887.

Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés en 1887.

Sygdom.	Samtlige Asyler.		Gautstad.		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.		
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	221	107	114	42	31	7	13	2	-	2	15	23	1	-	4	2	5	4	2	3	6	7	25	27
— cum stup..	11	6	5	1	1	-	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Mania	205	109	96	35	22	5	2	2	-	-	18	19	2	-	2	2	8	5	7	11	2	2	30	31
Monomania	48	30	18	2	5	-	-	-	-	-	12	7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	15	6
Delirium tremens	5	5	-	-	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	150	86	64	27	19	7	9	2	2	4	14	12	-	-	-	-	10	2	5	2	2	6	19	8
Idiotismus acquisitus	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
— congenitus	15	13	2	4	1	1	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-
Epilepsia	15	12	3	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	1	-	5	-
Paralysis generalis	16	16	-	6	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	4	-
Hypochondria	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Hysteria	9	-	9	-	4	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Til Observation	4	4	-	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	703	392	311	121	84	24	24	7	3	6	74	67	3	-	7	5	27	11	15	16	16	15	102	76

Tabel VII. Udskrevne helbredede i 1887.

Nombre des sorties en état de guérison en 1887.

Melancholia	80	37	43	8	14	4	7	1	4	8	-	-	-	-	1	1	2	2	2	1	4	2	12	7
— cum stup..	2	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mania	93	50	43	7	9	-	1	-	13	9	-	-	-	2	2	5	3	6	5	1	-	16	14	
Monomania	3	1	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Delirium tremens	3	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Epilepsia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hysteria	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	184	94	90	15	23	6	8	1	19	21	-	-	-	4	3	8	5	8	6	5	2	29	21	

Tabel VIII. Udskrevne i Bedring i 1887.

Nombre des sorties en état d'amélioration en 1887.

Sygdom.	Samtlige Asyler.		Gautstad.		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.		
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.		
		Md.	Kv.																					
Melancholia	73	30	43	9	14	2	2	2	-	¹⁾ 1	7	6	1	-	-	1	2	3	-	2	1	5	8	7
— cum stup.	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	
Mania	55	26	29	18	13	1	-	2	-	-	2	3	-	-	-	1	-	-	1	-	1	4	9	
Monomania	13	8	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	2	
Dementia	50	33	17	20	7	1	-	1	2	5	2	1	-	-	-	-	2	5	-	1	-	2	1	
Idiotismus congenitus.	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Epilepsia	9	9	-	3	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	
Paralysis generalis . . .	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hypochondria	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tilsammen	209	112	97	54	37	6	2	5	2	6	16	12	1	-	-	1	4	5	5	3	4	6	20	20

¹⁾ Overflyttet til Eg Asyl.

Tabel IX. Udskrevne uhelbredede i 1887.

Nombre des sorties en état de non guérison en 1887.

Melancholia	49	28	21	8	5	2	5	-	5	2	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	1	1	10	7
— cum stup..	5	2	3	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Mania	25	15	10	7	4	1	-	-	2	4	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	4	-	
Monomania	23	15	8	2	-	-	-	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	4	
Dementia	92	47	45	7	10	1	13	1	18	8	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	1	1	16	10
Idiotismus congenitus.	5	4	1	1	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
Epilepsia	5	3	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Paralysis generalis . . .	6	6	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	
Hypochondria	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
Hysteria	4	-	4	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Til Observation	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tilsammen	216	122	94	29	23	5	19	1	34	22	-	-	-	-	-	1	8	3	-	1	2	2	44	22

Tabel X. Døde i Aaret 1887.

Nombre des décès dans les hospices d'aliénés en 1887.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gautstad.		Christi-ania.		Oslo.	Christi-anssand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	26	14	12	11	6	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2
— cum stup..	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mania	15	8	7	2	1	1	-	-	-	1	2	2	-	-	-	-	1	-	-	1	2	1	1	1
Monomania	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	33	25	8	5	-	4	4	-	-	-	1	1	-	2	1	8	-	1	1	1	2	1	2	-
Idiotismus acquisitus..	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Epilepsia	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Paralysis generalis . . .	9	9	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-
Tilsammen	89	59	30	23	8	5	6	-	-	-	5	4	2	-	2	1	8	1	1	2	6	3	7	5

Tabel XI. Tilbageliggende ved Udgangen af 1887.

Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1887.

Melancholia	256	111	145	48	49	10	11	3	-	1	12	24	2	-	3	2	9	8	-	7	5	10	22	30
— cum stup..	16	5	11	1	3	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	4
Mania	262	112	150	42	36	6	4	3	-	-	15	26	3	3	1	6	7	11	11	11	3	9	24	41
Monomania	86	46	40	4	14	-	-	-	-	-	24	16	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	16	8
Delirium tremens	5	5	-	-	-	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	594	352	242	58	33	45	23	31	13	9	55	40	-	23	21	80	30	21	12	20	17	37	26	
Idiotismus acquisitus..	14	11	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	1	1	3	1	-	-
— congenitus	32	24	8	4	2	1	-	1	-	-	8	1	-	4	-	-	2	-	-	-	5	1	2	1
Epilepsia	37	23	14	5	2	-	1	2	1	-	3	1	-	1	3	5	1	-	1	3	-	-	5	3
Paralysis generalis . . .	11	10	1	2	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1
Hypochondria	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hysteria	11	-	11	-	5	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Vitia organica cerebri .	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Til Observation	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1328	703	625	166	144	65	39	40	15	10	130	116	5	3	33	33	104	52	33	32	41	40	111	116

1) Paa Gautstad overførtes i Aarets Løb: 1 Kv. fra Melancholia til Monomania; 1 Md. fra Mania til Dementia; 1 Kv. fra Dementia til Melancholia; 1 Md. 1 Kv. fra Dementia til Mania.

Tabel XII. Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaæde og Døde til de i Aaret 1887 paa hvert Asyl tilsammen Behandlede.

Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés en 1887.

	Tilsammen for alle Asyler.	Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trendhjem.	Rotvold.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Tilbageliggende fra 1886	65,3	60,8	70,2	85,1	72,7	62,8	72,7	84,6	80,8	65,9	72,1	54,9
Indkomne i 1887	34,7	39,2	29,8	14,9	27,3	37,2	27,3	15,4	19,2	34,1	27,9	45,1
Udgaæde helbredede	9,1	7,3	8,7	2,1	-	10,6	-	9,0	6,6	15,4	6,3	12,7
— i Bedring	10,3	17,4	5,0	10,6	24,2	7,4	9,1	1,3	4,5	8,8	9,0	10,1
— uhelbredede	10,7	9,9	14,9	2,1	-	14,8	-	1,3	5,6	1,1	3,6	16,7
— efter afgiven Erklæring (indlagte til Observation)	0,05	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Døde	4,4	5,9	6,8	-	-	2,4	18,2	3,8	4,5	3,3	8,1	3,0
Udgaæde og Døde tilsammen	34,5	40,7	35,4	14,9	24,2	35,1	27,3	15,4	21,2	28,6	27,0	42,5
Tilbageliggende ved Aarets Slutning	65,5	59,3	64,6	85,1	75,8	64,9	72,7	84,6	78,8	71,4	73,0	57,5

Tabel XIII. Oversigt over Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne i 1887.

Tableau des entrées dans les hospices en 1887 reparties par mois.

Asyl.	Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.			Juni.			Juli.			August.			Septbr.			Oktober.			Novbr.			Decbr.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.			
Gaustad	19	9	10	22	12	10	20	12	8	13	9	4	20	9	11	17	14	3	13	8	5	19	11	8	15	9	6	16	6	10	18	13	5	13	9	4
Christiania	2	1	1	2	1	1	4	2	2	8	5	3	1	1	3	2	1	6	3	3	6	3	3	5	3	2	3	1	2	2	1	1	6	2	4	
Oslo	-	-	-	2	-	2	1	-	1	-	-	-	2	-	2	1	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Christianssand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	1	1	3	3	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	1	1	
Eg.	12	7	5	5	4	1	17	8	9	14	8	6	7	5	2	15	6	9	18	6	12	11	8	3	10	5	5	12	5	7	10	6	4	10	6	4
Stavanger	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bergen	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	1	1	-	-	-	
Rosenbergs	5	4	1	2	1	1	4	4	-	3	3	-	8	6	2	4	1	3	3	1	2	1	1	-	3	2	1	3	2	1	1	1	-	-	-	
Møllendal	2	1	1	4	3	1	1	-	1	2	2	-	2	1	1	4	2	2	6	3	3	-	-	-	2	1	1	2	2	2	5	1	4	1	1	
Trondhjem	1	1	-	4	1	3	2	1	1	3	3	-	3	1	2	-	-	-	5	2	3	6	2	4	4	2	2	2	2	-	-	-	-	1	1	
Rotvold	13	9	4	8	5	3	16	6	10	20	14	6	19	10	9	14	6	8	22	13	9	12	7	5	19	10	9	9	4	5	14	11	3	12	7	5
Tilsammen	54	32	22	49	27	22	68	35	33	66	45	21	63	33	30	61	34	27	78	39	39	58	32	26	58	32	26	50	22	28	52	33	19	46	28	18

1) Deraf var 1 Kv. udskreven i Januar.

Tabel XIV. Antallet af de i 1887 paa Sindssygeasylet Behandlede.

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés en 1887 et repartition par forme de maladie.

Sygdom.	Tilbage- liggende fra Aaret 1886.		Indkomne i Aaret 1887.		Tilsammen Behandlede.			Udgaaede								Døde.		Tilbage- liggende ved Ud- gangen af 1887.		Procentforhold til											
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Tils.	Deraf		hel- bredede.		i Bedring.		uhel- bredede.		efter af- given Er- klæring		Md.	Kv.	Md.	Kv.	samtlige for samme Sygdom Behand- lede			samt- lige ¹⁾								
						Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.					Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	helbre- dede.	Bedring.	uhel- bredede.	Døde.	Behand- lede.	Ind- komne.
Melancholia	113	151	107	114	484	220	264	37	43	30	43	28	21	-	-	14	12	111	145	16,5	15,1	10,1	5,4	23,9	31,4						
— cum stup.	5	12	6	5	28	11	17	2	-	1	2	2	3	-	-	1	1	5	11	7,1	10,7	17,9	7,1	1,4	1,6						
Mania	102	141	109	96	449	211	238	50	43	26	29	15	10	-	-	8	7	112	150	20,7	12,2	5,6	3,3	22,2	29,2						
Monomania	41	36	30	18	125	71	54	1	2	8	5	15	8	-	-	1	-	46	40	2,4	10,4	8,4	0,8	6,2	6,8						
Delirium tremens.	3	-	5	-	8	8	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	37,5	-	-	-	0,4	0,7						
Dementia	371	251	86	64	772	457	315	-	1	33	17	47	45	-	-	25	8	352	242	0,1	6,5	11,9	4,3	38,1	21,3						
Idiotismus acquisitus	10	3	2	-	15	12	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	11	3	-	-	-	6,7	0,7	0,3						
— congenitus	17	8	13	2	40	30	10	-	-	2	1	4	1	-	-	-	-	24	8	-	7,5	12,5	-	2,0	2,1						
Epilepsia	24	15	12	3	52	36	16	1	-	9	-	3	2	-	-	2	23	14	1,9	17,3	9,6	3,8	2,6	2,1							
Paralysis generalis	10	1	16	-	29	26	3	-	-	1	-	6	-	-	-	9	-	10	1	-	3,4	20,7	6,9	1,4	2,3						
Hypochondria	3	-	1	-	4	4	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	50,0	25,0	-	2,0	0,1						
Hysteria	-	7	-	9	16	-	16	-	1	-	-	-	4	-	-	-	-	11	6,3	-	25,0	-	-	0,8	1,3						
Vitia organica cerebri	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	0,05	0,1						
Til Observation	-	-	4	-	4	4	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2,0	0,6						
Tilsammen	699	625	392	311	2027	1091	936	94	90	112	97	122	94	1	-	59	30	703	625												

¹⁾ Procentforholdet mellem de for Melancholia Behandlede og samtlige Behandlede samt Procentforholdet mellem de for Melancholia Indkomne og samtlige Indkomne osv.

Tabel XV. De Sindssyges Alder ved Indlæggelsen i 1887.

Repartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices en 1887.

Asyl.	Tilsammen.	Deraf		10—		15—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		80—90 Aar.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Gaustad	205	121	84	-	-	4	3	43	26	28	17	24	17	13	11	6	8	3	2	-	-
Christiania	48	24	24	-	-	-	-	6	6	9	9	5	5	3	2	1	2	1	2	-	-
Oslo	7	-	7	-	1	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Christianssand	9	3	6	-	-	-	-	1	-	1	1	1	-	2	2	1	-	-	-	1	-
Eg	141	74	67	-	-	6	3	26	17	21	23	12	11	7	7	2	6	-	-	-	-
Stavanger	3	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	12	7	5 ¹⁾	1	-	-	-	2	4	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosenbergs	38	27	11	-	-	1	2	11	5	7	2	4	1	3	-	1	1	-	-	-	-
Møllendal	31	15	16 ¹⁾	1	-	-	-	5	4	2	7	4	1	1	3	2	1	-	-	-	-
Trondhjem	31	16	15	-	-	1	1	3	2	2	4	6	2	3	4	1	-	-	2	-	-
Rotvold	178	102	76	2	-	10	7	32	23	24	18	17	15	11	7	4	5	1	1	1	1
Tilsammen	703	392	311	4	1	22	16	128	92	96	82	76	53	42	36	17	26	5	5	2	-

1) Mellem 10—20 Aar.

Tabel XVI. Sygdommens Varighed ved Indlæggelsen i 1887.

Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés.

Asyl.	Tilsammen.	Deraf		Under 1/2 Aar.			1/2--			1—			2 Aar og derover.			Uopgivet og ukjendt.		
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	203	119	84	94	52	42	17	9	8	13	7	6	56	32	24	23	19	4
Christiania	48	24	24	25	10	15	2	1	1 ²⁾	7	4	3 ³⁾	13	8	5	1	1	-
Oslo	7	-	7	-	-	-	2	-	2	-	-	-	4	-	4	1	-	1
Christianssand	9	3	6	-	-	-	1	-	1	-	-	-	8	3	5	-	-	-
Eg ⁴⁾	140	73	67	66	30	36	20	13	7	15	8	7	34	19	15	5	3	2
Stavanger	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-
Bergen	12	7	5	10	6	4	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	
Rosenbergs	38	27	11	21	13	8	2	2	1	1	-	-	14	11	3	-	-	
Møllendal	31	15	16	19	7	12	3	3	-	-	-	-	9	5	4	-	-	
Trondhjem	31	16	15	12	5	7	2	2	-	3	2	1	13	6	7	1	1	
Rotvold	178	102	76	96	50	46	20	11	9	18	13	5	40	27	13	4	1	3
Tilsammen	700	389	311	343	173	170	69	41	28	59	36	23	191	111	80	38	28	10

1) 2 Md., indlagte til Observation, ikke medregnede. 2) Mellem 1—3 Aar. 3) Over 3 Aar. 4) 1 Md., indlagt til Observation, ikke medregnet.

Tabel XVII. De opgivne Dødsårsager

Causes des décès indiquées pour les aliénés

Sygdom.	Tilsammen.	Deraf		Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
		Md.	Kv.											
Apoplexia meningialis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Bronchitis chronica	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cancer	4	1	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Debilitas senilis	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Diarrhoea	2	1	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Embolia pulmonis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Encephalitis	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Epilepsia	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Erysipelas	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fractura	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Gangraena	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— pulmonum	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Gastritis chronica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Gastro-enteritis chronica	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Hæmorrhagia duræ matris	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hydrops	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Insania	7	4	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Inanitia	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Mania puerperalis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Oedema cerebri	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Paralysis	4	3	1	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-
— cordis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
— generalis	9	9	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	3	2
Pemphigus, Marasmus	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Peritonitis	2	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Phlegmone, Abscessus	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pleuritis	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Pneumonia	9	6	3	4	2	-	-	1	-	-	-	-	2	-
Suffocatio e corp. alien.	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberculosis intestinorum	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
— pulmonum	18	11	7	7	1	-	-	4	-	1	1	-	-	4
Uræmia	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Vitia organica cordis	3	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Tilsammen	89	59	30	31	11	-	-	9	2	3	9	3	9	12

1) Alderen, der fra Bergens Asyl ikke er opgivet ved de specielle Dødsårsager, er medtaget i

hos de paa Asylerne i 1887 Døde.

décédés dans les hospices en 1887.

Alder.															
20—30		30—40		40—50		50—60		60—70		70—80		80—90		Uopgivet.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	I	I	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	I
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	-	-	-	I	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	I	I	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	I	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
-	-	2	-	4	-	I	-	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	I	2	-	I	I	-	I	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	I	2	2	I	2	I	I	2	I	-	-	-	-	I	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	I	I	-	-	-	-	-
10	2	6	3	16	5	16	6	8	9	2	4	I	I	1)	

Summerne (2 Md. 20—30 Aar, 1 Kv. 60—70 Aar).

Tabel XVIII. De i Aaret 1887 Indkomnes Hjemstavn.

Tableau des entrées reparties par domicile des aliénés.

	Tilsammen.	Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjenn.	Rotvold.
Landdistrikterne:												
Akershus Amt	45	43	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Smaalenenes	25	24	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Buskeruds	14	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Jarlsbergs og Laurviks	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hedemarkens	26	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Christians	17	15	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Bratsbergs	19	1	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-
Nedenæs	31	1	-	-	-	29	-	-	-	1	-	-
Lister og Mandals	28	-	-	-	1	26	-	-	1	-	-	-
Stavanger	17	-	-	-	-	16	-	-	1	-	-	-
Søndre Bergenhus	47	-	-	-	-	9	-	-	18	18	-	2
Nordre	39	2	-	-	-	3	-	-	6	7	1	20
Romsdals	32	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3	27
Søndre Trondhjems	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	29
Nordre	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	17
Nordlands	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Tromsø	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Finmarkens	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Landdistrikterne tilsammen	456	135	2	1	1	102	-	-	28	26	20	141
Byerne:												
Christiania	86	36	41	6	-	1	-	-	-	-	-	2
Drøbak	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	3	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Fredrikstad	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fredrikshald	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Horten	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tønsberg	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laurvik	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsvinger	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjøvik	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien	3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Porsgrund	4	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Kragerø	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Østerrisør	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Arendal	8	-	-	-	-	6	-	-	2	-	-	-
Grimstad	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Christianssand	14	-	-	-	8	6	-	-	-	-	-	-
Mandal	4	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Farsund	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Flekkefjord	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Ekersund	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Stavanger	5	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Haugesund	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Lateris	166	66	43	6	8	35	-	-	2	2	-	4

Tabel XVIII (Forts.)	Tilsammen.	Gaustad.	Christiania.	Oslo.	Christianssand.	Eg.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
Transport	166	66	43	6	8	35	-	-	2	2	-	4
Bergen	29	1	-	-	-	4	-	12	8	3	-	1
Aalesund	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Molde	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Christianssund	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Trondhjem	23	1	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Stenkjær	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Namsos	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Bodø	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tromsø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Hammerfest	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Vardø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vadsø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Byerne tilsammen	237	70	43	6	8	39	-	12	10	5	11	33
Fra Sverige	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1
— Finland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
— England	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Hjemstavn uopgivet for	5	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	1
Ialt Indkomne	703	205	48	7	9	141	3	12	38	31	31	178

Tabel XIX. Oversigt over Ægteskabsforholdene hos de Indkomne.

Tableau des entrées reparties par état civil.

Asyl.	Ugifte.			Gifte.			Enkemænd.	Enker.	Ukjendt eller uopgivet.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.			Tils.	Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	118	71	47	71	45	26	3	11	-	-	-
Christiania	26	11	15	19	13	6	-	3	-	-	-
Oslo	4	-	4	3	-	3	-	-	-	-	-
Christianssand	6	2	4	2	1	1	-	1	-	-	-
Eg	81	42	39	49	27	22	4	6	1	1	-
Stavanger	-	-	-	1	1	-	1	-	1	1	-
Bergen	9	5	4	3	2	1	-	-	-	-	-
Rosenbergs	26	19	7	9	7	2	1	2	-	-	-
Møllendal	21	9	12	10	6	4	-	-	-	-	-
Trondhjem	18	9	9	12	7	5	-	1	-	-	-
Rotvold	98	62	36	70	36	34	4	6	-	-	-
Tilsammen	407	230	177	249	145	104	13	30	2	2	-

¹⁾ 2 Md., indlagte til Observation, ikke medregnede.

Tabel XX. Liste over de opgivne Aarsager til Sinds-

Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés en

	Tilsammen.		Gaustad.		Christiania.		Oslo.
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.				
Alderdomssvaghed	1	1	-	-	-	-	-
Anger	2	1	1	-	-	-	-
Asthma	1	-	1	-	-	-	-
Arveligt Anlæg	133	71	62	22	24	-	-
— — og Barselseng	5	-	5	-	2	-	-
— — Drik	9	9	-	3	-	-	-
— — legemlig svækkende Aarsager	9	4	5	4	5	-	-
— — — og Sindsindtryk	5	1	4	1	4	-	-
— — — Ondtliden	5	-	5	-	-	-	-
— — — religiøse Indflydelser ..	4	-	4	-	1	-	-
— — — Selvbesmittelse	7	7	-	-	-	-	-
— — — Sindsindtryk	18	6	12	6	12	-	-
— — — Sindslidelser, Kjærligheds- sorg, religiøs Paa- virkning	15	7	8	-	-	-	-
— — — Skræk	1	1	-	-	-	-	-
— — — smertelige Sindsindtryk (som ulykkelige Familiefor- hold, økonom. Bekymrin- ger, Kjærlighedsorg osv.)	16	8	8	-	-	-	-
— — — Stød paa Hovedet	3	3	-	2	-	-	-
— — — Syphilis	3	3	-	3	-	-	-
— — — uordentligt Liv	2	2	-	-	-	-	-
Barselseng	8	-	8	-	1	-	1
Blodmangel	4	1	3	-	-	1	3
Calorisk Indvirkning	1	1	-	-	-	-	-
Diegivning	1	-	1	-	-	-	1
Digestionsuordener	12	5	7	-	-	5	6
Drik	21	20	1	5	-	7	-
— og Misbrug af Morfin	1	1	-	1	-	-	-
— — Syphilis	4	4	-	1	-	-	-
— — uordentligt Levnet	5	5	-	-	-	-	-
Epilepsi	9	7	2	1	-	1	-
Familiætvist	2	1	1	-	-	-	-
Febersygdom	3	1	2	-	-	-	-
Fængselsstraf	2	2	-	-	-	-	-
— og Diegivning	1	-	1	-	1	-	-
Handelsspekulationer, uheldige	1	1	-	-	-	-	-
Hjernerystelse	1	-	1	-	1	-	-
Hjernevatersot og Stød paa Hovedet	1	1	-	-	-	1	-
Huslige Bekymringer og Ondtliden ..	3	1	2	1	2	-	-
Hysteri og Kjærlighedsorg	2	-	2	-	2	-	-
Kaffedrikning, overdreven	1	1	-	-	-	-	-
Lymphangit	1	-	1	-	-	-	-
Mangelfuld Udvikling	2	2	-	-	-	-	-

sygdom hos de i 1887 paa Asylerne indlagte Syge.

1887 reparties par cause presumée de la maladie.

Christianssand.		Eg.		Stavanger.		Bergen.		Rosenbergs.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-
I	4	22	17	-	-	-	2	7	I	I	I	I	I	17	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	2	-	-	-	I	-	-	-	-	-	I	-	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	I	-	I	-	-	-	-	-	3
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
2	I	2	-	-	-	-	I	-	-	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
-	-	-	-	-	-	I	-	5	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	I	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	I	-

Tabel XX (Forts.)	Tilsammen.			Gaustad.		Christiania.		Oslo.
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
		Md.	Kv.					
Mavesygdom, chronisk	1	-	1	-	-	-	-	-
Mæslinger	2	2	-	-	-	1	-	-
Menstruationsuordener og Livmodersygdom	7	-	7	-	2	-	3	-
Neurastheni	1	-	1	-	-	-	1	-
Næringsorg, økonomiske Bekymringer	5	3	2	-	-	-	-	-
Ondtliden	3	-	3	-	-	-	-	-
Overanstrengelse og Ondtliden	11	7	4	2	1	-	-	-
Religiøse Grublerier og Selvbesmittelse . .	1	-	1	-	-	-	-	-
— Indflydelser, Grublerier, Skrupler	26	6	20	1	-	-	-	1
— — og Næringsorg	1	-	1	-	-	-	-	-
Selvbesmittelse	9	8	1	-	-	1	1	-
— og Drik	1	1	-	-	-	-	-	-
— — Samvittighedsskrupler	3	3	-	3	-	-	-	-
— — smertelige Indtryk	1	1	-	-	-	-	-	-
— — Udsvævelser	3	2	1	-	-	-	-	-
Sindsindtryk	5	2	3	-	-	2	3	-
Skræk	5	4	1	-	-	-	-	-
Smertelige Sindsindtryk, Sindslidelser.	36	24	12	8	4	-	-	-
Solstik	1	-	1	-	-	-	-	-
Sorg	11	1	10	-	-	-	-	3
— og Overanstrengelse	3	1	2	-	-	-	-	-
— — Syphilis	1	-	1	-	-	-	-	1
— — Ærgrelse	3	2	1	-	-	-	-	-
Stød eller Beskadigelse af Hovedet	9	8	1	2	-	2	-	-
Svangskab	1	-	1	-	-	-	-	-
Sygdom, legemlig	5	1	4	1	2	-	-	-
Syphilidophobi	1	1	-	-	-	-	-	-
Syphilis	14	10	4	5	-	1	4	-
— og Rygmarvssygdom	1	1	-	1	-	-	-	-
Svækkelse efter tidligere Sindssygdom	6	4	2	4	2	-	-	-
Ulykkelig Kjærlighed	28	9	19	-	6	-	-	-
— Familieforhold	1	1	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose	2	2	-	-	-	-	-	-
Ukjendt eller uopgiven Aarsag	158	100	58	42	12	2	1	2
Tilsammen ¹⁾	691	382	309	119	84	²⁾ 24	24	³⁾ 7

¹⁾ 3 Md., indlagte til Observation (Gaustad 2, Eg 1), ere ikke medregnede; ligesaa ere fra ²⁾ I den nærmeste Slægt forekom Sindssygdom hos 11 Md. 6 Kv., i den fjernere Slægt hos 4 Md. Asyl). ³⁾ For 2 opgives tillige arveligt Anlæg (Oslo Asyl). ⁴⁾ Sindssygdom forekom i nærpaarørende Oplysning herom (Møllendals Asyl). ⁵⁾ Af 61 med arveligt Anlæg havde 19 sindssyge Fædre, Slægten (Rotvold Asyl).

Christians-sand.		Eg.		Stavan-ger.		Bergen.		Rosen-bergs.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	1	1	3	-	-	-	-	1	1	6	1	1	2	7	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1
-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	7	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	5	-	-	1	-	3	1	2	5	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
-	-	22	18	2	-	-	-	5	2	6	1	3	8	18	14
3	6	73	67	3	-	7	5	27	11	⁴⁾ 15	16	16	15	⁵⁾ 95	74

Rotvold 5 Md. 2 Kv., der indlagdes 2 Gange, og 1 Md., der indlagdes 3 Gange, kun opført 1 Gang. 5 Kv., men forekom ikke i Slægten hos 7 Md. 5 Kv.; for 2 Md. 8 Kv. er intet meddelt (Christiania Familie af 4 Md. 9 Kv., derimod ikke blandt Nærpaarørende ved 4 Md. 4 Kv.; for de øvrige savnes 18 sindssyge Mødre og 5 sindssyge Bedsteforældre. Desuden fandtes gjerne flere andre Sindssyge i

Tabel XXI. Oversigt over de i 1887 paa Sinds-

Tableau des entrées reparties par

	Tilsammen.			Gaustad.		Christiania.		Oslo.
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
		Md.	Kv.					
Bonde-, Husmands- og Inderstanden . . .	249	123	126	27	29	3	-	2
Borgerstanden	15	5	10	3	4	-	-	2
Dagarbejderstanden	107	67	40	25	12	10	13	-
Embeds- og Bestillingsstanden	18	12	6	6	3	-	-	-
Forskjellige Funktionærer	10	8	2	2	-	-	-	-
Haandverkerstanden	82	64	18	15	3	8	3	1
Handelsstanden	39	26	13	9	6	1	-	1
Kunstnere	1	1	-	-	-	-	-	-
Lægds- og Fattiglemmer	27	15	12	1	2	1	-	-
Militærstanden	3	3	-	2	-	-	-	-
Omstreifere	2	1	1	1	-	-	-	-
Skolelærerstanden	11	7	4	3	3	-	-	-
Straffanger	2	2	-	-	-	-	-	-
Studerende	3	3	-	3	-	-	-	-
Sømandsstanden	46	38	8	15	3	-	1	1
Tjenerstanden	82	12	70	5	19	1	6	-
Uden Stilling	3	2	1	2	-	-	1	-
Uopgivet	1	1	-	-	-	-	-	-
Tilsammen ¹⁾	701	390	311	119	84	24	24	7

¹⁾ 2 Md., indlagte til Observation, ere ikke medregnede (Gaustad Asyl).

Tabel XXII. Oversigt over Anven-

Relevé des causes, qui ont occasionné l'application de

Asyler.	Tilsammen.						
	Tilfælde.			Personer.			Antal Timer pr. 100 Ligge- dage.
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	
Christiania	²⁾ 1	-	1	1	-	1	-
Eg	³⁾ 1	1	-	1	1	-	0,4
Rosenbergs	⁴⁾ 11	5	6	9	5	4	3,4
Tilsammen	13	6	7	11	6	5	-

¹⁾ Mekaniske Tvangsmidler anvendes ikke paa andre end de nævnte tre Asyler. for indtagne Uddrag af Beretningen for Eg Asyl. ⁴⁾ Tvangstrøie.

sygeasylet Indkomnes Stand og Stilling.

profession et par condition sociale.

Christianssand.		Eg.		Stavanger.		Bergen.		Rosenbergs.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	I	20	22	-	-	-	-	12	5	8	8	5	9	48	50
-	-	-	I	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	2	4
I	-	12	3	-	-	3	2	3	2	2	-	2	I	9	5
-	-	4	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	2	I
-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	3	-
-	I	11	4	-	-	3	I	5	2	3	I	5	I	14	I
-	-	7	2	-	-	-	-	4	-	-	-	I	I	4	3
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	3	2	4	-	-	-	-	I	-	2	2	2	-	4	I
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I
-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	15	3	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	4	-
-	I	-	24	-	-	-	I	-	2	-	5	-	2	6	10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	6	74	67	3	-	7	5	27	11	15	16	16	15	102	76

delsen af mekaniske Tvangsmidler¹⁾.

mesures coercitives dans les hospices d'aliénés en 1887.

Voldsomhed.				Uro og Ødelæggelseslyst.				Medicinsk Øiemed.			
Tilfælde.		Personer.		Tilfælde.		Personer.		Tilfælde.		Personer.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	I	-
2	4	2	2	3	2	3	2	-	-	-	-
2	5	2	3	3	2	3	2	I	-	I	-

²⁾ Overgydning med 8 Bætter Vand (12° R.) som Korrektionsmiddel. ³⁾ Tvangstrøje. Se det neden-

Tabel XXIII. Oversigt over

Relevé de l'application

Asyl.	Tilsammen.						Indespærring er anvendt i følgende Antal Timer pr. 100 Liggedage.	Voldsomhed.				Voldsomhed og Uro.				Voldsomhed og Øde- læggelseslyst.			
	Tilfælde.			Personer.				Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Gaustad	15	12	3	10	7	3	0,06	11	-	6	-	1	-	1	-	-	-	-	
Christiania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Oslo	21	-	21	12	-	12	1,5	-	21	-	12	-	-	-	-	-	-	-	
Christianssand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eg	58	3	55	11	1	10	0,5	3	55	1	10	-	-	-	-	-	-	-	
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bergen	45	27	18	7	3	4	38,0	-	-	-	-	-	-	-	19	15	2	2	
Rosenbergs	116	32	84	47	18	29	99,3	4	41	3	10	-	-	-	-	-	-	-	
Møllendal	33	17	16	25	12	13	43,1	8	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	
Trondhjem	2	-	2	1	-	1	4,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rotvold	163	64	99	65	28	37	0,3	35	36	20	19	-	-	-	-	-	-	-	
Tilsammen	453	155	298	178	69	109		61	154	34	52	1	-	1	-	19	15	2	2

¹⁾ 5 Md. 10 Kv. have været indespærrede til forskellige Tider paa Grund af forskellige

Tabel XXIV. Middeltalet af daglig

Nombre moyen par jour des aliénés occupés au

Asyler.	Tilsammen.			Gaards-, Mark- og Havearbeide.			Brændeskjæring og Bæring af Kul og Ved.			Haandverksarbeide.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	159,8	81,1	78,7	15,2	11,7	3,5	12,7	12,7	-	6,4	6,4	-
Christiania	38,5	21,6	16,9	-	-	-	-	-	-	4,3	4,3	-
Oslo	11,7	-	11,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Christianssand	12,3	6,1	6,2	-	-	-	3,8	3,8	-	2,3	2,3	-
Eg	124,1	71,7	52,4	16,4	12,5	3,9	12,0	12,0	-	5,8	5,8	-
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	32,0	17,0	15,0	-	-	-	-	-	-	3,0	3,0	-
Rosenbergs	76,1	53,9	22,2	14,6	14,6	-	1,1	1,1	-	2,7	2,7	-
Møllendal ³⁾	37,9	20,0	17,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trondhjem	49,3	27,9	21,4	0,1	0,1	-	5,3	⁴⁾ 5,3	-	2,8	2,8	-
Rotvold	124,1	59,5	64,6	8,3	7,3	1,0	18,2	18,2	-	3,5	3,5	-

¹⁾ Heri medregnet Have- og andet udvendigt Arbeide. ²⁾ Middeltalet af daglig arbejdende Møllendals Asyl. ³⁾ Heri medregnet Gaardsarbeide.

Anvendelse af Indespærring.

de reclusion.

Ødelæggelseslyst.				Uro.				Uro og Ødelæggelseslyst.				Uro og Tilbøielighed til at gaa nøgen.				Usømmelig Opførsel.				Undvigelsestrang.			
Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	8	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	19	8	10	7	7	35	4	12	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-
-	5	-	4	9	10	8	8	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	1	1	25	51	10	20	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11	2	7	-	-	-	-
2	6	1	5	61	75	29	40	7	35	4	12	-	2	-	1	2	11	2	7	2	-	1	-

Sygdomssymptomer.

arbeidende Syge i Asylerne i 1887.

travail dans les divers hospices en 1887.

Husgjerning.			Drev- og Uldplukning.			Not- og Garnbinding.			Kvindeligt Haandarbeide.			Kontorarbeide.			Arbeidende Syge i Forhold til Middelbelægget i pCt.
Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	
39,0	15,6	23,4	35,0	34,6	0,4	-	-	-	51,4	-	51,4	0,1	0,1	-	49,3
13,9	9,8	4,1	7,5	7,5	-	-	-	-	12,8	-	12,8	-	-	-	35,7
¹⁾ 3,5	-	3,5	2,1	-	2,1	-	-	-	6,1	-	6,1	-	-	-	29,0
2,1	-	2,1	-	-	-	-	-	-	4,1	-	4,1	-	-	-	50,6
30,0	14,3	15,7	35,7	26,1	9,6	-	-	-	23,2	-	23,2	1,0	1,0	-	51,3
²⁾ -	-	-	²⁾ -	-	-	-	-	-	²⁾ -	-	²⁾ -	-	-	-	-
7,0	3,0	4,0	6,0	6,0	-	5,0	5,0	-	11,0	-	11,0	-	-	-	49,2
18,4	14,5	3,9	21,0	21,0	-	-	-	-	18,3	-	18,3	-	-	-	47,7
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60,0
8,3	3,9	4,4	15,5	15,5	-	0,3	0,3	-	17,0	-	17,0	-	-	-	61,3
36,2	15,7	20,5	18,2	13,9	4,3	0,8	0,8	-	38,8	-	38,8	0,1	0,1	-	55,5

Syge er ikke opgivet fra Stavanger Asyl. ³⁾ Fordelingen paa de forskjellige Arbeider er ikke anført fra

Af Direktør A. Lindboe's Beretning for Gaustad Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.

— — Af de Døde, der frembyde nogen mere Interesse ved Sektionen, vare:

En 56 Aar gammel Mand (Løb-No. 6856), opført under Dødsaaarsagen *Encephalitis*. Han skal i Ungdommen have været stærkt fordrunken og oftere faaet Stød i Hovedet under sit Arbejde. 1 Aar før Indkomsten faldt han paa Hovedet ned i en Kjælder og bragtes i bevidstløs Tilstand til Hospitalet. — 17 Uger før Indkomsten her (den 24 Juli 1887) mærkedes, at han var rar, trak Klæderne bagvendt paa sig, maatte om Dagen føres hjem fra Arbejdet, hvor han var faldt bevidstløs om; var da lam i den ene Side, uden at det er opgivet hvilken. Var i ca. 2 Maaneder forvirret og tøvet, holdt Sengen; derefter Uro med Selvmordstilbøielighed, saa han utallige Gange forsøgte at affive sig paa de mest forskellige Maader. Efter Indkomsten her lidt roligere og greiere, men fik den 3die Oktober et Anfald af Svindel med Sortnen for Øinene. Den 13de December indtraadte lettere Parese i høire Haand samt i venstre Ansigtshalvdel med nogen Ptosis af venstre Øie, forøvrig lette krampagtige Kontraktioner hist og her og Dirren i hele Kroppen. Den 17de December var Ptosis og Skjævheden i Ansigtet forøvrig borte; Bevægelserne vare komne tilbage i høire Haand, men vare keitede; han udtalte kludret og neppe hørlig «Ja» og «Nei». Tilstanden holdt sig uforandret med temmelig omtaaget Bevidsthed til den 27de December; da Trachealrallen og Collaps, som bedredes efter Æther; næste Dag, den 28 December, viste sig Slappelse af venstre Arm og Ben og Dirring af Hovedet over til høire. Den 30te December døde han stille og rolig.

Sektion, 33 $\frac{1}{2}$ Time efter Døden, viste Dura mater flekkevis fastvoxet til Lacunar, fortykket og hvidlig farvet. I Fossa cerebri media paa begge Sider lidt klumpet, brunligt, halvt gelatinøst Belæg paa Duras Indside. De tynde Hinder paa Frontal- og Parietallappens Konvexitet fortykkede, ødematøse, men løsnes med nogenlunde Lethed fra Corticalis undtagen paa den 2den høire Temporalgyrus fra dens forre Ende bagover til Gyr. angularis, hvor Corticalis medfølger. I det Indre af høire Temporalapp, opover i Gyr. angularis, her atter

trædende mere frem i Dagen, samt indover mod høire Sideventrikel er Hjerne-substanten gullig farvet, opblødt, halvt henflydende. Paa forreste Ende af venstre Temporallap er Corticalis i et Kronestykkes Udstrækning mørk, brunlig pigmenteret og af et gelatinøst Udseende. Capsulæ internæ i sit midtre Parti stærkt opblødte, høire næsten henfaldende, men af nogenlunde hvid Farve. Nucleus lenticularis paa begge Sider aldeles opblødt, lidt skiddenfarvet; venstre Nucleus caudatus opblødet, saa den fra Ventrikelen af viser sig indfalden, Capsulæ externæ paa begge Sider ulæderede. Sideventriklerne udvidede, især venstre, serumfyldte; Ependymet her temmelig tykt og granuleret. Pes pedunculi, særlig i dens bagerste Del og stærkest udtalt paa venstre Side, ogsaa opblødet; Pyramiderne og de fordre Rygmarvstrengene ligesaa. Bagerste Del af den lille Hjernes høire Halvdel i et Dueægs Udstrækning ogsaa ramolleret, Fortykkelse og atheromatøs Degeneration af Karrene paa Basis.

I Aorta og Aortaklapperne atheromatøse Fortykkelser, Mitralklappen i Randen haard og knudet. Lidt Fortykkelse af Leverens Overtræk; et enkelt lidet apoplektisk Focus midt inde i Substanten. Milten blød. Cyster i Nyerne, hvis Kortikalsubstant er tyk, gennemskinnende.

Den under Dødsaaarsagen *Gangrana pulmonum* opførte Mand var en 22 Aar gammel Gaardbrugersøn (Løbe-No. 6817), der indkom 1ste November 1886 under Diagnosen Melancholia c. stupore. Denne havde været nogle Uger og været forbunden med Næringsvægring paa Grund af, at «Gud havde forbudt ham at tale og spise», saa at han allerede i Hjemmet var bleven madet gennem Mavesonde, og dette blev under Opholdet paa Asylet enkelte Gange ogsaa nødvendigt. Hans Tilstand var den hele Tid under Opholdet meget daarlig; han havde smaa Synkopeanfald, delvis Diarrhoe og var temmelig mager. I Slutningen af Februar begyndte Kræfterne raskere at aftage, Afmagringen tog til, og der viste sig Hoste med et rigeligt, gulklattet Expektorat. Han døde den 7de Marts 1887.

Ved Sektion, 23 Timer efter Døden, fandtes de tynde Hjernehinder temmelig opake og fortykkede, Venerne udvidede. Betydeligt Serum i Subarachnoidealrummene, Hjernesubstanten ødematøs. I høire Lunges nedre Lap en stor Kaverne med sinuøse Udbugtninger og stærk Infiltration i Omkredsen. Den er fyldt med et skidden brunligt, halvt flydende Indhold med raadden Lugt. I de fleste større Bronchier et seigt Secret med samme stinkende Lugt; i de mindre Bronchier mere rent purulent Secret. I venstre Lunges Bronchier ogsaa mucopurulent Sekret.

For *Hæmorrhagia duræ matris* er opført en 47aarig Sagarbeider (Løbe-No. 6693), der indkom den 14de September 1886 for Dementia; Sygdommens Varighed angaves da at være 1—2 Aar, og som Aarsag er opført Overanstrengelse, Nattevaagen og Bekymring. Han var under Opholdet paa Asylet for det meste sløv og tøvet, i Regelen uvirksom. Den 21de November 1887 var han mere agiteret, urolig, voldsom og angribende. Den 1ste December er noteret: har kastet op et Par Dage, holder rolig Sengen. Samme Dag atter en Opkastelse; udoover Eftermiddagen sank Kræfterne, og han døde om Aftenen.

Ved Sektion, 17 Timer efter Døden, fandtes paa Indsiden af Dura mater paa begge Sider en fast, tyk Hinde, hvori ganske udstrakte Blod-extravasater, i størst Udstrækning paa høire Side, hvor nogen gulgrønlig Farvning af Hinden. De tynde Hinder rigelig injicerede, ødematøse, afløses med Lethed. En Del Serum i Sideventriklerne; Hjernemassen blodig, ødematøs.

Foruden de under *Paralysis generalis* opførte har ogsaa en af de under Pneumonia angivne lidt af Paralysis generalis, efter hvilken Sygdom de sædvanlige Forandringer fandtes ved Sektionen (Løbe-No. 6816).

Den for *Suffocatio e corp. alieno laryngis* opførte Døde var en 39aarig Mand (Løbe-No. 6815), opført under Diagnosen Dementia efter Syphilis. Han var forvirret, ugrei og urolig. Han havde tidligere oftere havt Konvulsioner, der, efter hvad senere oplystes, fra og til havde været ledsagede af Brækning. Derimod havde der ingen Vanskeligheder været ved Spisning eller Svælgning. Han opholdt sig kun 6 Dage i Asylet og fik den 9de Mai 1887 under Spisningen et Anfald, hvorunder han faldt tilbage i Sengen, har kastet op og inspireret en Del af de opkastede Fødemidler, der ved Sektionen fandtes fast indkilede i Bronchierne.

Generalextrakt

af **Gaustad** Sindssygeasyls Hovedbog for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1886— $\frac{30}{6}$ 1887.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Gaustad
 $\frac{1}{7}$ 1886— $\frac{30}{6}$ 1887.

Indtægter:

	Kr.	Kr.
Beholdningerne den 1ste Juli 1886 vare:		
a) vedkommende efternævnte Konti: Forpleinigen, Bygningerne, Inventariet, Belysningen, Brændsel, Vask og Renhold, Arbeidsvirksomhedens Udg., Jordbruget, Lager Konto, diverse Indtægter	34 697.18	
b) Tilgodehavende hos Patienterne	58 065.23	
c) Kassebeholdning	9 196.24	
d) Diverse Debitorer	456.43	
		102 415.08
Lateris		102 415.08

	Kr.	Kr.
Transport		102 415.08
Indtægter i Aaret:		
A. Kurpenge	179 141.40	
B. Arbejdsvirksomheden	9 426.94	
C. Gartneriet	2 908.96	
D. Jordbrugets Indtægtskonti:		
No. 1. Levnettsmidler	35 951.24	
No. 2. Kontante Indtægter	1 751.93	
E. Diverse Indtægter	344.82	
		229 525.29
		<u>331 940.37</u>
<i>Den 30te Juni 1887</i> havdes i Beholdninger, Fordringer og Kontanter	98 527.80	
Ingen Gjæld.		
<i>Den 30te Juni 1886</i> havdes i Beholdninger, Fordringer og Kontanter . . . . . Kr. 102 415.08 og Gjæld . . . . . « 8 443.02		
Igjen Kapital	93 972.06	
Altsaa Kapitalen i Aaret forøget		4 555.74

Udgifter:

	Kr.	Kr.
Gjæld den 1ste Juli 1886		8 443.02
Udgifter i Aaret:		
A. Lønninger	45 344.96	
B. Forpleiningen	84 392.15	
C. Syges Adspredelse	1 307.12	
D 1. Bygningerne	11 081.59	
D 2. Do. (extraordinært)	3 810.97	
Lateris	145 936.79	8 443.02

	Kr.	Kr.
Transport	145 936.79	8 443.02
E. Inventariet	10 386.72	
F. Belysningen	7 556.85	
G. Brændsel	10 860.48	
H. Medicinske Fornødenheder	2 889.72	
I. Bibliotheket	388.32	
K. Kontorudgifter	1 035.69	
L. Vask og Renhold	3 422.81	
M. Arbejdsvirksomheden	7 680.43	
N. Heste og Dagarbeide	3 600.00	
O. Gartneriet	1 575.81	
P. Jordbruget:		
a) Lønninger	5 276.09	
b) Arbejdspenge	6 141.65	
c) Besætningens Komplettering	7 803.30	
d) Skatter og Afgifter	920.08	
e) Andre Udgifter	7 661.33	
R. Tilfældige Udgifter	1 833.48	224 969.55
Beholdningerne den 30te Juni 1887 vare:		
a) vedkommende efternævnte Konti: Forpleiningen, Vask og Renhold, Belysningen, Brændsel, Bygningerne, Arbejdsvirksomhedens Udg., Inventariet, Jordbruget, Lager Konto, diverse Indtægter	34 733.00	
b) Tilgodehavende hos Patienterne	48 444.05	
c) Kassebeholdning	15 278.31	
d) Diverse Debitorer	72.44	98 527.80
		<u>331 940.37</u>
Aarets Indtægter udgjøre	229 525.29	
— Udgifter —	224 969.55	
Overskud		4 555.74
Endvidere bliver at tillægge Overskuddet de udenfor det faste Budget til ekstraordinære Byggearbejder medgaaede		3 810.97
Ialt Overskud		8 366.71

Af Overlæge P. Wings Beretning om Christiania Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Christiania.

— — Samtlige Patienter, tilhørende udenbys Kommuner, opholdt sig ved Indlæggelsen i Asylet i Christiania og optoges efter Christiania Fattigvæsens eller Politiets Rekvision. —

— — Efter en *somatisk* Inddeling i *idiopathiske* og *sympathiske* Sindssygdomme have af de i forrige Aar optagne Patienter 21 (14 Mænd og 7 Kvinder) lidt af *idiopathisk* og 24 Patienter (8 Mænd og 16 Kvinder) lidt af *sympathisk* Sindssygdom. Hos 3 Patienter (2 Mænd og 1 Kvinde) har jeg i denne Henseende ikke nogen Formening; den ene var en ung Mand, der fra Christiania Distriktsfængsel indlagdes til Observation i Asylet, og som antagelig var sindssyg; han blev efter Fængselsbestyrerens Forlangende efter et Par Dages Ophold i Asylet overflyttet til Gaustad, uden at der saaledes gaves mig Anledning til nærmere at sætte mig ind i hans Tilstand. Den anden Mand var en dement Bonde fra Bærum, der var kommet gaaende herind til Christiania, af Politiet her var bleven anholdt og indbragt til Asylet, men som af sin Familie 2 Dage efter igjen blev afhentet og hjembragt. Den tredie af disse Patienter er en 27 Aar gammel Pige, der lider af Dementia; efter i omtrent 5 Aar at have været behandlet og forpleiet i et af Landets andre Asyler, blev hun som hjemmehørende i Christiania sendt til Christiania Asyl; angaaende Sygdommens Begyndelse og Udvikling har man ikke kunnet faa tilstrækkelige Oplysninger.

Hos de 45 Patienter, hos hvilke jeg tror at kunne eftervise den *somatiske Aarsag* til Sindssygdommen, var denne:

1.	Primær Hjerneaffektion	ved psykisk Indvirkning hos 2 Mænd og 3 Kvinder			
2.	—	ved Stød og Beskadigelse i Hovedet	2	—	« —
3.	Hydrocephalus	i Barnealderen og senere Stød paa Hovedet	1	—	« —
4.	Primær Hjerneaffektion,	fremkaldt ved Nydelsen af Spirituosa i Overmaal . . .	7	—	« —
5.	—	fremkaldt ved Syphilis . . .	1	—	4 —
6.	—	fremkaldt ved Epilepsia . . .	1	—	« —
7.	Secundær	fremkaldt ved Digestionsuordener hos	5	—	6 —
8.	—	fremkaldt ved Anæmia . . .	1	—	3 —
9.	—	fremkaldt ved Neurasthenia «	—	—	1 —
10.	—	fremkaldt ved Barselseng . «	—	—	1 —
11.	—	fremkaldt ved udmattende Diegiving	«	—	1 —
12.	—	fremkaldt ved Menstruationsuordener	«	—	3 —

13. *Secundær Hjerneaffektion*, fremkaldt ved Masturbation: 1 Mand og 1 Kvinde

14. — — opstaaet under Løbet af

Mæslinger . . . . . 1 — « —

Jeg skal her oplyse, at den Patient, hos hvem Mæslinger er anført som antagelig somatisk Aarsag til Sindssygdom, som 14 Aar gammel Gut under Løbet af Mæslinger første Gang blev sindssyg. Siden har han lidt af en intermitterende Mania og indbragtes ifjor, da 28 Aar gammel, i Asylet for den 8de Paroxysme af denne Sygdom, der formentlig maa antages at have bestaaet siden 1ste Anfald. Derfor er den oprindelig anførte somatiske Aarsag fremdeles bibeholdt.

Hos flere af disse Patienter maa ogsaa flere af de somatiske Aarsager antages at have været fællesvirkende, saasom Syphilis i Forening med Drik eller Digestionsuordener, psykiske Indvirkninger i Forening med legemlige Uordener, ligesom ogsaa Familieanlægget til Sindssygdom hos mange maa antages at have gjort sig gjældende. —

— — Blandt dem, der udskreves uhelbredede, vare 13 Kvinder, der overflyttedes til en Koloni, som Christiania Fattigvæsen har faaet istand paa Gaarden Opsal i Lier. Denne Koloni, der for Tiden har 13 Sindssyge i Forpleining, afgiver Plads for indtil 15 Patienter af Kvindekjøn; de store Besværligheder, man her i Byen i den senere Aarrække har haft med at skaffe Plads for de mange Sindssyge, er saaledes for Kvindepatienters Vedkommende for en Tid lettet lidt. En lignende Koloni som den i Lier, der vil afgive Plads for 15 sindssyge Mænd, er under Indredning paa Gaarden Frogner i Sørum og bliver i Juni 1888 færdig til at optage Syge. Foruden at Familien paa begge Gaarde lever sammen med de Syge og deltager i Paapasningen og Forpleiningen af disse, er der ved Kolonien i Lier ansat en Sygevogterske; paa Frogner vil ligeledes en Vogter blive antaget. Begge Kolonier ere under Christiania Asyls Kontrol; kun Patienter fra Asylet skulle optages.

I Aarets Løb døde 5 Mænd og 6 Kvinder:

1. En ugift Kvinde, 33 Aar gl., optaget i Asylet den 31te Mai 1865, dement i mere end 20 Aar før Optagelsen. Hun døde den 18de Februar under en profus Diarrhoe. Sektionen udviste en *Cancer pylori* samt *Hydrocephalus internus*.
2. En 67 Aar gl. Kone, lidende af Dementia, sindssyg i over 20 Aar før Optagelsen i Asylet den 16de September 1880. Hun havde tidligere været behandlet baade paa Gaustad og i Christiania Sindssygeasyl. Hun døde den 13de Marts af en *Cancer intestini recti*, der ved Sektionen konstateredes. Ved Undersøgelsen af Hjernen fandt man i venstre Lindsekjerne et gammelt, brunlig pigmenteret Ar, en maadelig Fortykkelse af Hinderne samt en temmelig betydelig Udvidning af Ventriklerne med adskilligt Serum og nogen Fortykkelse af Ependymet.
3. En 66 Aar gl., ugift Kvinde. Hun havde i omtrent 46 Aar været sindssyg, var opført under Diagnosen Dementia; men Diagnosen Idiotia

havde rigtigere betegnet hendes Tilstand. I det sidste Leveaar var hun oftere temmelig urolig og dyrisk, gik til sine Tider upaaklædt om, snart udvisende en uanstændig Opførsel og Fagter, snart udstødende uarticulerede Brøl. Hun havde flere Gange før været under Behandling i Asylet og indlagdes sidste Gang her den 8de Mai 1865. Hendes Hoved var paafaldende lidet, men uden egentlig Misdannelse. Hun led tillige af en Hypertrofi af Hjertet med Klappfeil. Der indtraadte i hendes sidste Livstid en næsten universal Hydrops, og hun døde den 14de Marts. Ved Sektionen fandtes over hele Legemet betydelig Anasarca; i Cavitas abdominis Ascites; i begge Pleurahuler og i Pericardium betydelig Vandansamling. Hjertet hypertrofisk med Mitralstenose og Insufficients; Lungerne ikke ødematøse, nedre Lap i begge Lunger lufttom. Ved Underlivsorganerne intet abnormt at bemærke. Hjernen fandtes temmelig fast, dens Vægt 970 Grammer; der var ualmindelig stærkt udviklede Pachioniske Granulationer. De tynde Hinder paa Konvexiteten hist og her melkeagtig fortykkede; intet subarachnoidealt Ødem. Venstre Hemisfære syntes større end højre. Sulcus parieto-occipitalis ualmindelig lang og dybtgaaende; det samme, om end i mindre Grad, var Tilfældet med Fissura calcarina. Ventriklerne noget udvidede af Vand.

- Mikroskopiske Fund*, i Uddrag: Gangliecellerne i høieste Grad skrumpne, Kjernen almindeligvis tydelig; Cellocorpus ligger oftest perifert i de stærkt udvidede pericellulære Lymphærum. Udbredningen af marvholdige Nervetraade formindsket, specielt det suprakortikale Nervenet (parallelt Pia i 1ste Kortikallag), der ikke engang er antydet. I det hele taget kunne tangentielle marvholdige Nervefibre saagodtsom ikke paavises. Gyri ere overfyldte af store, stærkt forgrenede Kapillærkar. Degenerationen er mest fremskreden i Lobus frontalis, hvor næsten ingen normale Ganglieceller kunne paavises, mindre i Gyri fornicati og Lobus temporalis, mindst i G. centrales og i Cerebellum osv.
4. En ugift Mand, ved Døden 53 Aar gammel, der indlagdes den 16de November 1874 som lidende af Dementia. Sindssyg flere Aar før Optagelsen. Patienten har tidligere været behandlet paa Rotvold Asyl. Han var en godmodig Raisonneur, ingen Ting var rigtig for ham; Træerne i Haven, paastod han, stod feilagtig, Brolægningen i Gaarden var urigtig sat osv. Han agerede stadig den hemmelighedsfulde; men det, han da til Slutning forebragte, vidnede blot om en betydelig Svækkelse af Intelligenten. Død den 1ste Mai af en croupøs Betændelse i begge Lunger. Ved Sektionen fandt man i begge Lunger udbredt *Pneumoni*; i venstre Lunges nedre Lap enkelte mindre Pusfoci.

Mikroskopiske Fund: Lob. frontalis. Corticalis betydelig smalere end normalt. Blot undtagelsesvis kunne Kjerner og Konturer af Ganglieceller paavises. Karudviklingen yderst sparsom. Nerveudbredningerne i Corticalis næsten ikke paaviselige. Atrofien synes ikke at strække sig bagenfor Sulcus centralis.

5. En 66 Aar gl., gift Mand. Han optoges i Asylet i April 1874 som lidende af Dementia. Sygdommen var efter Angivende opstaaet omtrent et halvt Aar før Indlæggelsen og viste sig i Begyndelsen som en Melancholia. Der udviklede sig fixe Ideer om Efterstræbelser og Forfølgelser samt Hallucinationer for Hørelsen i samme Retning. Intelligentsen ellers ikke i væsentlig Grad svækket. — Han døde den 19de Juni af *Lunge-svindstot*. Sektionen viste i begge Lunger de for nævnte Sygdom sædvanlige Destruktioner og i høire Lunges nedre Lap Pneumoni. Hjertet lidet og slapt. Mavesækken ualmindelig liden; de øvrige Underlivsorganer normale.

Hjernens Vegt var 1200 Gram; dens Konsistents almindelig. Dura mater paa begge Sider ved Hemisfærernes mediane Rand fastvoxet med 8 eller 9 strengformede Fortykkelser til de tynde Hinder. Strengene strakte sig 2 à 3 Tommer ind imod Periferien. 1ste Streng i Præfrontalpartiet, sidste Streng paa Lobus occipitalis. De tynde Hinder delvis fortykkede og delvis adhærente til Corticalis. Arterierne paa Basis noget, dog ikke meget atheromatøse. Arterierne store. Ventriklerne udvidede, Ependymet glat. Corpus callosum afsmalt. Ved Afløsning af Hinderne paa de fortykkede Partier følger noget af Corticalis med. Sulcus parieto-occipitalis, Fissura calcarina og Sulcus occipitalis transversus større end almindelig.

Mikroskopiske Fund: Hinderne vise sig ogsaa mikroskopisk fortykkede og karinjicerede med emigrerende Blodlegemer. Abnormiteter findes væsentligst kun i G. recti, G. fornicati, G. frontal. inf. sinister, G. central. ant. s., Lob. temporales og G. hippocampi, nemlig flekkevis begyndende Skrumpling af Gangliecellerne med Udvidning af de pericellulære Rum, specielt ved Basis; ligesaa, svarende til de samme Partier, Atrofi af de marvholdige Nervefibre, hvilken Atrofi ogsaa er let paaviselig i Medullaris. En mere jevn Skrumpling af Gangliecellerne og Formindskelse af de marvholdige Nervefibre, specielt af tangentiale, forekommer i Lob. temporales og G. hippocampi. (10 Aar før Indlæggelsen havde han haft Svindelanfald med Følelse af Nummenhed, Tyngde og Motilitetssvækkelse i høire Over- og Underextremitet, hvilket dog hurtig svandt og ikke forefandtes ved Indkomsten i Asylet og derfor ikke paaagtedes, førend man havde iagttaget de mikroskopiske Forandringer i G. central. ant. s.).

6. En 43 Aar gl., ugift Kvinde. Hun indlagdes i Asylet den 11te August 1884 som lidende af Dementia og havde i flere Aar før Optagelsen været sindssyg. Hun benegtede stedse nogensinde at have lidt af Syphilis, til hvilken Sygdom der heller ingen ydre Tegn var at se, medens man senere ved Sektionen fandt Tegn, der henpegede paa Syphilis. Allerede ved Optagelsen bemærkedes en betydelig Forskjel ved Pupillerne, idet den høire var større end den venstre, hvilken sidste omtrentlig var normal. Til hendes Sygdom sluttede sig snart de sædvanlige *paralytiske* Symptomer med ambitiøse Ideer og Hallucinationer baade for Syn

og Hørelse; der indfandt sig hurtig overgaaende apoplektiforme Anfald med paafølgende Pareser, krampagtige Trækninger, hvilke oftere gjentog sig. Den 29de Juli kollaberede hun og døde.

Ved Sektionen fandtes i Brysthulen gamle Sammenvoxninger mellem begge Lunger og Brystkassen. Lungerne overfyldte og ødematøse. Hjertet var lidet og slapt. Ingen Afsætning paa Klapperne. Aortavæggen aldeles stiv, tyk, næsten dobbelt saa tyk som vanlig. Inderfladen følte ujevn. Ved Underlivsorganerne intet abnormt. Kraniet var glasagtig haardt. Den venstre Hjernehemisfære syntes mindre end høire. De tynde Hinder melkagtig fortykkede og paa sine Steder fastvoxede til Corticalis over begge Hemisfærers midterste og forreste Trediedel. Arterierne paa Basis ikke paaviselig atheromatøse.

Mikroskopiske Fund: De tynde Hinder i væsentlig Grad fortykkede. Arterierne, især af middels Størrelse, syphilitisk afficerede med miliære Aneurismer. Næsten alle Gyri overfyldte af spolfornige Celler uden tydelige Kjerner. Forøgelse af Gliacellerne i Antal og Størrelse. Gangliacellerne i alle Grader af Skrumpning. Forøget Kapillærkarudvikling. Marvholdige Nervefibre i Corticalis yderst faa, endog Medullaris jevnt atrofieret. Forandringerne tydeligst i saadan Rækkefølge: Mest i 1. G. temporales, 2. G. recti, 3. G. frontal sup., 4. G. frontal. med., inf. og G. fornicati; mindre i G. centrales og Insulæ Reilii; mindst i Lob. parietales, Lob. occipitales og Cerebellum.

7. En 40 Aar gl., gift Mand. Han indlagdes i Asylet den 23de December 1879. — Sindssyg efter Angivende i 1 Aar før Optagelsen. Han var som ung smittet med Syphilis og havde 16 Aar før Indlæggelsen i Asylet undergaaet en Behandling med Syphilisation. Senere flere Recidiver af Sygdommen. Han led af Dementia. Han plagedes navnlig af Vrangforestillinger om Konens Utroskab samt af Ideer om Efterstræbelser og Forfølgelser. Hallucineredes for Hørelsen. Senere indfandt sig ambitiøse Ideer om egen Storhed og Dygtighed, ledsaget af betydelig Hukommelses- og Intelligentsnedsættelse. Efter Angivende havde han tidligere nogle Gange havt epileptiforme Anfald, hvilke dog ikke viste sig siden hans Indlæggelse i Asylet. Han angrebes i de sidste Dage af Juli af en voldsom Diarrhoe med Smerter i Underlivet; hertil kom en Betændelse i høire Lunge, og Patienten døde den 7de August om Morgenen. — Sektionen viste en *croupøs Pneumoni* i høire Lunges nedre Lap; i hele Tyktarmen og den nederste Del af Tyndtarmen en katarrhalsk Affektion af Slimhinden. Kraniet var tyndt og usureret. Dura mater udspændt, og ved Aabningen af denne væltede i en tyk Straale en hel Mængde Serum, antagelig henimod $\frac{1}{2}$ Liter, ud. Hjernens Vegt 1200 Gram. Dura mater paa mange Steder fastvoxet til de underliggende Hinder ved tynde traadformige Strengene og efter hele Hjernens Længde. Gyri fladtrykte. De tynde Hinder paa enkelte Steder indimellem Gyri svagt melkagtig fortykkede og let afløselige. Ventriklerne udvidede,

især Sideventriklerne i den Grad, at hver af dem næsten kunde optage en Haandflade; den omliggende Hjernesubstans som Følge heraf betydelig afsmålet.

Mikroskopiske Fund: Hinderne ikke videre fortykkede. Karrene vise luetiske Forandringer, tildels med aneurismatiske Udbugtninger. Gangliacellerne som Regel normale. Udbredningen af marvholdige Nervefibre i Corticalis derimod temmelig svag, det suprakortikale Nervenet ikke engang antydet. Atrofien af Nervefibrene, forholdsvis stærkest i Medullaris; Atrofien mest fremtrædende i G. recti, G. frontales, G. fornicati og G. temporales.

8. En ugift Kvinde, 63 Aar gl. Hun indkom i Sindssygeasylet den 31te Marts 1887 og opførtes under Diagnosen Melancholia. Hun overflyttedes til Asylet fra Diakonisse-Anstalten, hvor hun i henved 2 Maaneder havde været under Behandling uden nogen Forbedring i hendes Befindende. Hun var ved Optagelsen i Asylet i høi Grad debil og anæmisk; hun var i vedholdende og forfærdelig Angst, med Vrangideer og Hallucinationer for Hørelsen, væsentligst i religiøs Retning; hun var i en idelig Uro, hendes Nattesøvn liden og afbrudt. Trods anvendte Midler vilde det ei lykkes os at skaffe hende Ro og Søvn. Afkræftelsen tog hurtig til. Hun kollaberede og døde den 15de August.

Ved Sektionen fandtes Lungerne normale. Ved Hjertet de senile kalkagtige Fortykkelser ved Basis af Aorta og Mitralklapperne. I Pylorus en mindre *cancros* Fortykkelse. I Colon Tegn paa nogen akut Katarrh. Kraniet af almindelig Tykkelse. Hjernens Vegt 1200 Gram. Dura mater fastvoxen til de tynde Hinder paa Hemisfærernes mediane Rand, paa venstre Side 7—8 korte, tykke Streng, paa høire Side derimod kontinuerlige Fastvoxninger. De tynde Hinder ikke fastvoxede til Hjernesubstansen og let afløselige. Ventriklerne noget udvidede, Ependymet ikke granuleret.

Mikroskopiske Fund: Abnormiteter ved Gangliacellerne og Atrofi af de marvh. Nervefibre findes blot i G. frontal. sup., G. temporales secund. og tildels i G. frontal. med. G. recti, G. temporales primi og den øvrige Hjerne viser derimod intet væsentligt abnormt.

9. En ugift Kvinde, ved Døden 53 Aar gl. Hun indlagdes i Asylet den 25de August 1874 og opførtes under Diagnosen Melancholia; Sygdommen angaves opstaaet i Maaned før Indlæggelsen. Det viste sig imidlertid snart, at en Dementia allerede var indtraadt. Omtrent 2 Aar før Døden udviklede sig en *Kræft* i venstre Mamma, som hun imidlertid i længere Tid holdt skjult. Da vi kom til Kundskab om dette Sygdomstilfælde, var det allerede saa vidt fremskredet, at der ei kunde være Tale om nogen chirurgisk Indgriben. Sygdommen skred paa den sædvanlige Maade frem; i Leveren og andre Underlivsorganer afsatte sig store Cancermasser, og hun døde den 24de August. Sektionen viste følgende Forandringer: Cancer i Mamma naaede ind til Interkostalmusklerne. Hydrothorax og Ascites. Leveren betydelig forstørret, helt igjennem

infiltreret af store Cancerknuder; i Mesenteriet en Mængde Cancerknuder; Glandlerne langs Columna paa begge Sider af de store Karstammer cancrøst infiltrerede. Uterus var ligesom omdannet til 2 æblestore, ualmindelig haarde Fibromer. Kraniet af almindelig Konsistents og Tykkelse. Hjernens Vegt 1339 Gram. Dura mater fastvoxet til de tynde Hinder langs Hemisfærernes mediane Rand. De tynde Hinder paa enkelte Steder over Sulci melkagtig fortykkede. Hinderne seige og tykkere end normalt; ved Afløsningen fulgte lidt Hjernemasse med. Hjernen ualmindelig blød, ødematøs. Ventriklerne maadelig udvidede. Ependymet hist og her granuleret. Corpus callosum omtrent kun halvparten saa tyk som normalt. Arterierne paa Basis ikke atheromatøse.

Mikroskopiske Fund: Da Hjernens Fixation og Hærdning mislykkedes, og det mikroskopiske Fund saaledes er upaalideligt, meddeles det ikke for denne Patients Vedkommende.

10. En gift Blikkenslager indlagdes den 4de Marts 1885 i Asylet; han døde 41 Aar gl. Han var et uægte Barn, og hans angivne Fader var død af Paralysis generalis, antagelig foraarsaget af tidligere Syphilis. Patienten havde ført et meget udsvævende Liv, været meget hengiven til Spirituosa og paadrog sig 4 à 5 Aar før Indlæggelsen i Asylet Syphilis. Han opførtes her i Asylet under Diagnosen Mania. Han var da i en exalteret og oprømt Stemning, sagde, at Verden var frelst ved ham, at han skulde opføre et nyt Babels Taarn, osv. Til andre Tider var han yderst deprimeret og gjorde sig mange Selvbefreidelser for sit uordentlige og ryggesløse Liv. Han hallucineredes for Syn og Hørelse. Hans Sygdom gik snart over i en fuldstændig Idioti; han blev i høi Grad urolig, svinsk og dyrisk, og en saadan Tilstand vedvarede indtil Døden. Der indfandt sig en hyppig Tandskjæren; Patienten tabte, saavidt man kunde mærke, aldeles Hørelsen eller opfattede ialfald aldeles ikke Spørgsmaal, der rettedes til ham. Han talte ikke, men udstødte kun, naar han saa Mad, uarticulerede Brøl. Tilslut indtraadte der en *Paralyse* i begge Underextremiteter, og Patienten døde den 26de August 1887.

Sektionen viste følgende:

Venstre Lunge adhærent til Brystvæggen. Hypostatisk Pneumoni i begge Lungers nederste Lappe. Hjertet stort og slapt, store slyngede Vener udenpaa Hjertet. Hjertemuskulaturen (især i høire Hjerter) slap og tynd, noget fedtdegenereret. Ved Klapperne ingen Abnormiteter. Aortavæggen fortykket og stiv. — Hjernen: Dura mater fastvoxet til de tynde Hinder langs Hemisfærernes mediane Rand. De tynde Hinder melkagtig fortykkede, især over Sulci. Ved Afløsning følger Hjernesubstans med. Arterierne paa Basis flekkevis atheromatøse. Ventriklerne maadelig udvidede; Ependymet ikke granuleret. Hjernens Vegt 1180 Gram. Dens Konsistents temmelig fast.

Mikroskopiske Fund: Samme mikroskopiske Billede som hos No. 6,

Destruktionen blot i alle Henseender endnu større. Saaledes synes G. temporales secund. paa de fleste Steder at bestaa af strukturløs Masse, næsten uden Celler; Nerveudbredningen, ogsaa i Medullaris, neppe engang antydet.

11. En gift Malersvend, ved Døden 28 Aar gl. Han indlagdes i Asylet den 15de Juli 1887 og opførtes under Diagnosen Dementia. I 1881 angrebes han af Syphilis og frembød da de sædvanlige konstitutionelle luetiske Symptomer, der under en Merkurielbehandling for en Tid svandt; men Recidiver af Sygdommen viste sig siden flere Gange. Omtrent 7 Maaneder før han optoges i Asylet, havde han giftet sig. Hustruen var ikke smittet af Syphilis, og hun vidste heller intet om hans tidligere Sygdom. Allerede en ganske kort Tid efter Brylluppet følte han sig mat, træt og sløv; han blev paretisk i højre Underextremitet, kunde ikke arbejde længere og indlagdes i Februar Maaned paa Rigshospitalets medicinske Afdeling B, hvorfor han igjen i Marts blev udskrevet efter Sigende i en noget forbedret Tilstand. Symptomerne forværredes snart igjen; han blev mere og mere aandssløv; der indfandt sig stikkende Smerter i den paretiske Underextremitet, og han indlagdes den 7de Juni paa Rigshospitalets Hudsygeafdeling, men overflyttedes allerede den følgende Dag derfra til den medicinske Afdeling A. Paa Grund af tiltagende Uro og Sindsforstyrrelse blev han efter Forlangende fra Rigshospitalet overflyttet til Asylet. Ved Optagelsen her viste de paralytiske Symptomer sig alt stærkt fremtrædende. Høire Ansigtshalvdel magrere og ligesom mindre end venstre, Øienspaltten mindre paa højre Side, Ptosis paa højre Øie, hvilket ogsaa var svagere i sine Bevægelser end venstre; højre Pupille dilateret; Tungen gik ved Udstrækning over til højre; Gangen meget vaggende og usikker, Patellarreflexen paa begge Sider ophævet. Han var urenlig. Under Opholdet i Asylet tiltog *Paralysen* og Aandssløvheden hurtig; han faldt mere og mere sammen og døde den 25de August, altsaa efter 5 à 6 Ugers Ophold i Asylet.

Ved Sektionen fandtes begge Lunger adhærente til Brystvæggen, ødematøse og i begge de nederste Lappe hypostatisk Pneumoni. Hjertet var normalt, ligesaa Underlivsorganerne. Ved Kraniet intet at bemærke. Hjernens Vegt 1510 Gram. Konsistensen den sædvanlige. Dura mater ikke adhærent til de tynde Hinder, der ikke vare melkagtig fortykkede, men noget seige og stærkt karinjicerede og let afløselige fra Hjerne-substanten. Ventriklerne maadelig udvidede, indeholdt omtrent 10 Gram Serum. Ependymet noget, men ikke meget granuleret. Arterierne paa Basis flekkevis atheromatøse. I højre Hemisfære fandtes i Gyrus frontalis inferior et 2-ertstort, ældre Emollitionsfokus med Atrofi af den tilstødende Del af Gyrus frontalis inferior. I Midten af Corpus callosum et ertstort Hulrum. I venstre Hemisfære var der i Gyrus centralis anterior paa Overgangen til Gyrus frontalis inferior et nød stort, haardt Focus af ældre Datum. I Gyrus centralis posterior, i dennes

midterste Parti et $\frac{1}{2}$ -ertstort, gammelt Focus. I Pons, i og omkring Centralkanalen, et nød stort Focus af yngre Datum.

Mikroskopiske Fund: Spolformige Celler her ikke paaviselige. Gangliecellerne i alle Stadier af Degeneration. Udbredningen af marvh. Nervefibre paa sine Steder næsten lig o. Forøgelse af Gliaceller i Medullaris og «Spinnenzellen». Destruktionen væsentlig lokaliseret til Lob. frontales, Lob. temporales og nedre Trediedel af G. central. post. s., hvor der, især paa sidstnævnte Sted, findes Pragtexemplarer af luetisk afficerede Arterier.

Ved de under det makroskopiske Fund nævnte apoplektiske Foci forefindes de ved saadanne Foci almindelige mikroskopiske Billeder. —

Som det af foranstaaende Sektionsresultater vil sees; har — med Undtagelse af de 2 i Begyndelsen af Aaret afdøde Kvinder — Hjernen af samtlige Afdøde været nøiagtig baade makro- og mikroskopisk undersøgt, og i kort Uddrag Resultaterne af disse Undersøgelser været meddelte, hvilket, saavidt mig bekjendt, endnu ikke ved noget andet norsk Sindssygeasyl, ialfald ei med den Nøiagtighed og Udførlighed som fra vort, hidindtil har været gjort. At dette har kunnet ske, skyldes først Christiania Fattigkommissions Liberalitet, idet den med vanlig Imødekommenhed og et aabent Blik for den videnskabelige Forsknings Betydning har stillet til vor Disposition de fornødne Pengemidler til Indredningen af et Arbejdsrum og Anskaffelsen af de nødvendigste Instrumenter og Apparater, dernæst den Omstændighed, at Sindssygeasylet i dets nuværende nidkjære og dygtige Assistentlæge, Hr. H. Holm, har en Mand, der, som jeg antager, paa en tilfredsstillende Maade udfører disse Undersøgelser. Hr. Holm, der i den senere Tid har befattet sig meget med Hjernens saavel normale som patologiske Anatomi, har foretaget Sektionerne, gjort de makro- og mikroskopiske Undersøgelser og meddelt Beretningerne om sine Fund saaledes, som de ovenfor ere angivne; og Fortjenesten af disse Undersøgelser, ligesom ogsaa Ansvar for Fundenes Rigtighed ere saaledes udelukkende hans.

Oversigt over Christiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle
Tilstand ved Udgangen af Aaret 1887.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christiania.

Indtægt:

	Kr.
1. Beholdninger efter Kasseregnskabet for 1886:	
a. Kontant Kassebeholdning	Kr. 7 797.19
b. Restancer	« 3 629.55
	11 426.74
2. Tilskud af Fattiggassen	86 300.00
3. Refusioner:	
a. Asyls Tilkommende for de i Regnskabsaaret behandlede Sindssyge	Kr. 4 820.00
b. Tilfældig Refusion	« 429.81
	5 249.81
4. For Beklædning til betalende Patienter	385.29
5. For Arbeide og solgte Sager	35.06
6. For Diverse	5.20
	103 402.10

Udgift:

	Kr.
a. Lønninger	9 685.45
b. Bispising til Patienterne	29 599.65
c. Kosthold til Vogterpersonalet og Fyrbøder, samt Kostpenge til Overvogter og Matrone	4 250.72
d. Inventariets Vedligeholdelse	2 334.83
e. Vask og Renholdelse	2 979.99
f. Belysning	1 868.23
g. Brændsel	1 917.53
h. Brandkontingent, Assurance og Vandafgift	494.68
i. Reparationer paa Eiendommene	1 166.12
k. Medikamenter, Sygerekvisita m. m.	819.92
l. Beklædning	4 943.16
m. Natvagt, Vaagekoner, ekstraordinært Vagthold, Dagarbeide samt Orgelspil	731.10
n. Materialier til Patienternes Beskjæftigelse, dels til Inventarie- sager, dels til Klædningsstykker og dels til Gjenstande for Salg	1 697.36
	62 488.74
Lateris	

	Kr.
Transport	62 488.74
o. Udbetalinger for Patienter, udsatte for Asylets Regning . . .	1 152.00
p. Udbetalinger for andre Patienter i andre Asyler, for hvis Vedkommende Omkostningerne udbetales af Asylets Kasserer efter Fattigkommissionens Bestemmelse	27 512.93
q. Diverse Udgifter	602.22
	<u>91 755.89</u>
Føres til Omdrag som uerholdelige Restancer	110.35
Beholdninger:	
1. Beholdninger efter 1ste og 3die Indtægtsposter:	
a. Rest paa Restanceliste for 1886 . . . . . Kr. 2 172.75	
b. Rest paa Restanceliste for 1887 . . . . . « 1 635.22	
	<u>Kr. 3 807.97</u>
2. Kontant Kassebeholdning . . . . . « 7 727.89	
	<u>11 535.86</u>
	<u>103 402.10</u>
Asylets samlede Udgifter have i Aaret 1887 andraget til . .	91 755.89
Herfra bliver at drage:	
1. Udbetalinger for andre Patienter i andre Asyler, for hvis Vedkommende Omkostningerne udbetales af Asylets Kasserer efter Fattigkommissionens Bestemmelse . . . . . Kr. 27 512.93	
2. De under Indtægtspost 5 for Arbeide og solgte Sager anførte . . . . . « 35.06	
3. De under Post 6 anførte diverse Indtægter . . . . . « 5.20	
4. For de til refunderende Patienter udleverede Klædningsstykker . . . . . « 21.50	
5. Værdi af Material- og Varebeholdningen . . . . . « 734.40	
	<u>28 309.09</u>
161 Patienter have altsaa i 39 808 Døgn kostet	<u>63 446.80</u>

der udgjør med Beklædning Kr. 1.59⁴/₁₀ og uden: Kr. 1.44⁷/₁₀ pr. Døgn.

Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo.

Indtægt:

	Kr.
Sindssyges Forpleining i 14 751 Dage à Kr. 1.46 ² / ₃	21 634.65
— Beklædning	866.08
Forskjellige Indtægter	67.60
	22 568.33

Udgift:

	Kr.
Lønninger	3 363.65
Bespisning i 14 751 Dage à 73 ¹ / ₃ Øre	10 817.33
Extraforpleining	624.00
Skatter	253.02
Medicin og Sygebehandling	185.27
Brænde	1 456.97
Belysning	82.67
Vask	363.55
Feining	57.65
Inventarium	93.65
Reparationer	681.29
Fornøielser	82.76
Beklædning	490.67
Forskjelligt	614.62
Balance	3 401.33
	22 568.33

Oversigt over Christianssands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter i 1887.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Christianssand.

Indtægt:

	Kr.
Asylets Indtægter for private Syge have udgjort	Kr. 2 889.00
— — « solgte Sager	« 64.40
	2 953.40
Tilskud	6 234.28
	9 187.68

Udgift:

	Kr.
Lægens Løn	400.00
2 Vogteres og 1 Vogterskers Løn og Kost	1 730.08
Underholdning til de Syge	5 503.12
Lægemidler	7.36
Inventarium samt Klæder til de Syge	415.41
Brænde	430.00
Forskjellige og tilfældige Udgifter	375.34
Bygningernes Vedligeholdelse	326.37
	9 187.68

Liggedagenes Antal for de for Fattigvæsenets Regning Indlagte har udgjort 6 851; saaledes Udgifterne for hver Patient — Byen tilhørende — 91 Øre pr. Dag.

Af Direktør Platous Beretning om Eg Sindssygeasyl for Aaret 1887.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Ég.

— — Belægget var størst i 2det Kvartal, gennemsnitlig 246.9, mindst i 1ste Kvartal, gennemsnitlig 240.2. Det største Belæg var 252, det mindste 233. Antallet af mandlige Syge har varieret mellem 136 og 125, af kvindelige Syge mellem 117 og 108.

Sygebelægget har været større end tidligere Aar, og da Asylet er autoriseret for 230 Syge, har, som foranstaaende Talstørrelser vise, dette Antal gennemsnitlig daglig været overskredet med 12, væsentlig mandlige Syge. Denne Overskridelse har været uundgaaelig, naar Asylet i Overensstemmelse med sin Opgave skulde imødekomme berettigede Krav om Optagelse. Ingen Syg er negtet Optagelse, naar Asylet er kommen til Kundskab om Sygdommens Helbredelighed. Indlæggelsen kan derimod være bleven forhalet, fordi den første Anmeldelse intet andet har indeholdt end Anmodning om Plads for en Sindssyg; af saadanne intetsigende Anmeldelser kommer her mange.

Rumforholdene for hver enkelt Syg paa de fælles Soverum ere saa gode, at nogen Ulempe af det forøgede Belæg dersteds ikke har været at bemærke. Særdeles vanskeligt har det derimod mangan Gang været at skaffe urolige Syge Plads i de særskilte Soverum, hvoraf de fleste stadig optages af en fast Stok uhelbredelige Syge, og har det ikke ladet sig arrangere paa anden Maade, end at lægge flere urolige sammen, hvilket ikke altid er uden sine Betæneligheder.

Tilgangen af Syge fra Bergens Stift, hvorfra i 1887 35 Syge har været forpleiede i Asylet, vil antagelig væsentlig indskrænkes efter Aabningen af det paabegyndte kommunale Asyl i Bergen; og dersom Stavanger Kommune ligeledes opretter et nyt Asyl, hvad jeg hører paatænkt, vil Sygebelægget hersteds vistnok ikke komme til at overstige det normerede. Da jeg saaledes betragter det nuværende store Belæg mere for midlertidigt, har jeg ikke anset det nødvendigt at ansøge om en Udvidelse af Autorisationen.

— — *Vulnus penetrans oculi*: En 32aarig Epileptiker fra Sætersdalen, der indkom Sommeren 1886, havde i længere Tid delt Soveværelse med 2 relativt rolige, demente Sætersdøler, og syntes det, som disse forligedes noksaa godt. Om Morgenen den 12te Juni 1887 fandtes hans venstre Øie totalt ødelagt, men forøvrig ingen Kontusionsmærker efter Slagsmaal. Jeg har ingen Besked kunnet erholde om, hvordan det er gaaet for sig; saavel Angjældende som hans Sovekammerater ere ude af Stand til at give nogensomhelst Forklaring. Nattevagten havde ingen Larm hørt fra Værelset, der, som Kontroluhret viste, var passeret flere Gange i Timen; det sandsynligste er, at han har fortrædiget de andre, og at en af dem paa sætersdalsk Maner strax har stukket Øiet ud med Fingeren. Han var meget vanskelig at behandle, høist urenlig, rev Forbindingen idelig af og slugte Kompressen, der en Gang maatte fjernes fra Strubehovedet, hvor den havde sat sig fast. Jeg fandt det tilsidst

nødvendigt at anvende mekanisk Tvang, og da Asylet ingen Tvangstrøie eier, maatte Striehandsker med Snorer paasyes hans almindelige Dragt. Phthisis bulbi blev Udgangen. Det er bedrøveligt, at saadant skal indtræffe; men deslige Ulykkestilfælde er det ikke godt at væрге sig imod. Angjældende er fremdeles i Asylet og kommer vistnok til at maatte forblive her i Aarrækker.

En 31aarig Alkoholiker paadrog sig *Fractura cruris sin.*, idet han i al Godslighed skulde prøve Kræfter med en Medpatient, der kastede ham overende paa Gulvet. Bruddet lægedes fuldstændig.

Ved Juletider fik en af Betjeningen paa Gaardsbruget en mistænkelig Angina, der efter Samraad med det lægekyndige Medlem af Byens Sundhedskommission erklæredes for *Difterit*. Han blev strax indlagt paa Byens Epidemilazaret, og flere angrebes ikke. Smittekilden kunde ikke opspores.

I Aarets Løb døde 5 Mænd og 4 Kvinder:

1. En 60aarig Fisker fra Lister indkom 9de April 1886, lidende af Melancholia. Han var arvelig disponeret til Sindssygdom og drikfædlig. I Sygehistorien heder det, at en af hans stadigste Beskæftigelser var at løbe om langs Stranden Høst- og Vinternætter i Storm og Uveir for at samle ilanddrevne Vragstykker. Han havde havt 3 tidligere Anfald, og da han nogle Maaneder før Indkomsten ved Moderens Død maatte fraflytte sit gamle Hjem, blev han atter sindssyg med heftig Angst og Selvmordstrang. Han bedredes ikke under Asylopholdet og døde af *Diarrhoe* den 10de Januar. Ved Sektionen fandtes Slimhinden i omtrent hele Tarmkanalen injiceret, fortykket. Ved Hjernen var foruden Pachymeningitis externa intet at bemærke.
2. En 57aarig Gaardbruger døde af *organisk Hjertefeil* den 21de Juli. Sindsygdommen udbrød Julen 1877 efter en overstadig Beruselse; han blev først behandlet paa Gaustad, hvorfra overflyttet hertil 22de Mai 1883. Han led af stærk, vedholdende Hørelshallucination, som han troede at døve ved at holde Fingrene i Ørene. I senere Tid brugte han at holde Haanden for Munden, forat intet Troldskab skulde komme ind, som han udtrykte sig. Ved Sektionen fandtes Sammenvoxning mellem Lacunar cranii og Dura mater, Hjernehinderne fortykkede, Sideventriklerne udvidede, Hjernesubstansen fast. Hjertet betydelig hypertrofisk, veiede 680 Gram. Fortykkelser og Kalkafsætninger paa Aorta og Mitralklapperne. Underlivsorganerne blodoverfyldte.
3. En 48aarig Skipper indkom 7de Juni 1887, lidende af *Dementia paralytica*. Han havde været en flink Sømand, ordentlig og ædruelig, skal saavidt vides ikke havt Syfilis. Efter Bankkatastrofen i Arendal, der gjorde ham til en ruineret Mand, mærkede Hustruen, at han blev sløv og glemsom samt forandret af Væsen. April 1887 fik han sit første apoplektiforme Anfald, hvorefter rask tiltagende Dements. Ved Indkomsten var han aldeles sløv, kunde ikke besvare de simpleste Spørgsmaal; der var Talebesvær og ulige Pupiller. Forinden han fik orientere sig lidt i Asylet, var han urolig og ødelæggende, men senere yderst harmløs og deltog i

forefaldende Arbeider. Den 15de August fik han et hurtig overgaaende apoplektiformt Anfald, hvorefter Forværrelse i samtlige Sygdomssymptomer. Ved Aftenvisiten den 25de August var han som almindelig blid, smilende, gav meningsløse Svar; kort efter fik han, siddende paa Bænken, et epileptiformt Anfald, der gjentog sig om Natten, og om Morgenen døde han. Ved Sektionen fandtes Dura maters indvendige Flade over høire Hemisfære dækket af tykt, gulrødt Exsudat, der fortsætter sig ned i Fossa frontalis og sphenoidal. og i sin Helhed lader sig afskrælle. Ogsaa over venstre Hemisfære er Dura maters indvendige Flade glandsløs, og et tyndt, rødligt Exsudat lader sig afskrabe. Hinderne blakkede, fortykkede, hist og her, især over Frontallappen, fastvoxede til Corticalis. Sideventriklerne meget udvidede. Hjernesubstansen ødematøs. Frontalgryi applanerede og tydelig atrofierede.

4. En 28aarig Smed indkom 1ste Marts 1887. Ingen Sindssyg i Familien; Moderen død af Tæring. Han var ved Indkomsten meget afkræftet, bleg og mager, led vistnok af fremskreden Lungesvindstot, hvad ikke kunde konstateres paa Grund af hans Modstand mod enhver Undersøgelse. Han var meget forbeholden, smilede ironisk til Examinationen og svarede sjelden paa, hvad man spurgte ham om. Hallucinationer forbød ham at spise, hvorfor han omtrent den hele Tid maatte bringes Næring gjennem Næsesonde. Spiste han et enkelt Maaltid, bebreidede han sig altid dette. Udover Sommeren faldt han mere og mere sammen, blev tilsidst skeletagtig afmagret; men kun den allersidste Tid før sin Død den 16de September var han at formaa til at holde Sengen. Ved Sektionen fandtes de sædvanlige *pthisiske* Destruktioner i begge Lunger samt enkelte tuberkuløse Ulcera i Tarmkanalen. Ved Hjernen intet væsentligt at bemærke.
5. En 28aarig Snedker inkom 11te Juli 1885, lidende af Mania. Faderen, i hvis Familie mange Tæringssyge, var meget fordrucken. Han udskreves helbredet den 9de Mai 1886, men indkom igjen 19de Juli s. A. Han blev snart igjen den samme dygtige og elskværdige Snedkerarbeider, som under forrige Ophold; men vedvarende Diarrhoe, som han længe før Indkomsten havde lidt af, medtog Kræfterne, og 15de December døde han. Ved Sektionen fandtes i Tyndtarmene talrige *tuberkuløse Ulcera*, dens nederste Del fastloddet til Bugvæggen ved gamle Adhærentser. I Lungerne tuberkuløse Afsætninger. Hele Peritonæum oversaaet med grynede Tuberkler.
6. En 70aarig Enke indkom 6te Marts 1887, lidende af Mania. Faderen sindssyg. 3 Uger før Indkomsten kom hendes Svigersøn for at hente sin 6aarige Datter, der hidtil havde været hos Bedstemoderen og af denne betragtedes som sit Barn. Sorgen herover antoges at være Aarsag til Sygdommen, der kort efter brød ud. I Asylet var hun meget urolig, udskjældte Omgivelserne, i hvem hun troede at se kjendte Personer, rev Klæderne af sig og væltede sig nøgen paa Gulvet. Hun døde efter 16 Dages Ophold af *Pneumoni*, der ved Sektionen fandtes i øvre og

midtre Lap af høire Lunge i rødt Hepatisationsstadium. Hjernens tynde Hinder ødematøse, Kortikalsubstansen rosafarvet, især i Frontallappen, og sammesteds talrige kapillære Apoplexier. Marvsubstansen abnormt blodprikket. Hjernevegten 1320 Gram.

7. En 30aarig Tjenestepige, lidende af Dementia, fra Gaustad overflyttet hertil 14de Oktober 1881, døde 21de Januar af *Lungesvindset*. Ved Sektionen fandt man i Cavitas cranii Pachymeningitis externa, Ødema cerebri og Hydrocephalus internus. I Lungerne tuberkuløse Infiltrationer med Kaverne-dannelse. Muskatlever. I Tarmkanalen chronisk Katarrh, men ikke Ulcera.
8. En 30aarig ugift Gaardmandsdatter indkom 11te Juni 1886, lidende af Mania. Faderen havde ved Drik forarmet Familien. Hun havde smaa Evner, blev aldrig betroet nogen ordentlig Tjeneste. Som Gjæterpige blev hun besvangret og 14 Dage efter Barnets Fødsel, ca. 3 Maaneder før Indkomsten, sindsforvirret. Hun blev da udsat paa forskellige Steder, indtil hun 8 Dage før Indkomsten blev saa umedgjørlig, at man endelig bestemte sig for at sende hende til Asylet. Efter nogle Maaneders Asylbehandling blev hun rolig og arbejdsom, men var da dement. Midtsommer 1887 fik hun en caseøs Pneumoni, og 28de August døde hun. Ved Sektionen fandtes Sammenvoxning mellem Lacunar cranii og Dura mater, hvis indvendige Flade over høire Hemisfære er dækket af et tyndt hæmorrhagisk Exsudat; høire Lunge gjennemsat af *Tuberkler*, enkelte Steder begyndende Kavernedannelse, Lungevævet derimellem Sæde for dels rød, dels graa Hepatisation. Venstre Nyre bleg, svullen.
9. En 51aarig Kone indkom 13de Marts 1887, lidende af Melancholia, der uden kjendt Aarsag var begyndt en Maanedes Tid iforveien. Hun var meget afkræftet ved Indkomsten og laa i Asylet fordetmeste tilsens. Hun var yderst nedstemt, og skrækkende Hallucinationer holdt hende i stadig Angst. Hun spiste lidet, Kræfterne aftog stadig, og 12te September døde hun. Ved Sektionen fandtes et tyndt Exsudatbelæg paa Dura maters indre Flade, *phthisiske* Destruktioner i Lungerne, Fedtdegeneration af Hjertet og amyloid Milt.

— En Kvinde maatte man i 44 Tilfælde indespærre for at værgе sig mod hendes Hang til at bide.

— For at befordre Samholdet blev der overladt Vogterne paa Mandsiden og Vogterskerne paa Kvindesiden et lidet Værelse i B-Afdelingen, hvor de have sine Sager og samles om Aftenen efter endt Tjeneste.

— Til Observationslokale for rolige Nyindkomne samt for Syge, der Døgnnet rundt tiltrænge Opsigt, indrededes i Kvindeafdelingen Hjørneværelset og et tilstødende mindre Værelse i 2den Etage af B-Afdelingen, der giver Plads for 16 Senge beregnet efter 21,5 m³ Luft for hver Seng. Værelserne ere solrige, have vakker, fri Udsigt og rolige Omgivelser; de danne en egen 6te Underafdeling med sin særskilte Betjening, og egne sig udmærket for sin Bestemmelse, hvad langtfra kunde siges om det tidligere Vagtværelse i 2den Etage af C-Afdelingen.

Balance-Oversigt

over Indtægts- og Udgiftsbeløb efter de forskellige ved Eg Sindssygeasyl
førte Regnskaber i Budgetaaret 1886—87.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Eg 1/7 1886—80/8 1887.

Indtægter:

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdningerne den 1ste Juli 1886 vare:			
1. Udestaaende Restancer	28 443.27		
2. Kassebeholdning	18 594.88		
3. Proviant, Brænde, Besætning m. m. . .	18 895.86		
			65 934.01
A. Kurpenge		121 521.11	
B. Arbejdsvirksomheden:			
Indtægter	10 772.98	10 772.98	
Udgifter Konto «M»	9 187.12		
Overskud	1 585.86		
C. Gartneriet:			
Indtægter	1 712.82	1 712.82	
Udgifter Konto «O»	1 210.71		
Overskud	502.11		
D. Jordbruget:			
Indtægter	23 844.11	23 844.11	
Udgifter Konto «P»	20 669.54		
Overskud	3 174.57		
E. Indtægter af Bispisningen . . .		4 355.07	
F. Forskellige Indtægter	697.12		
hvorfra gaar Indtægt for Konto E og F	209.37		
		487.75	
G. Refusion for Udlæg	1 818.27		
hertil lægges Restancerne ved samme	289.72		
		2 107.99	
			164 801.83
			230 735.84

Udgifter:

	Kr.	Kr.	Kr.
A. Lønninger		29 068.67	
B. Bespisningen:			
udbetalt . . . . . Kr. 62 269.09			
Beholdning ^{1/7} 1886 . « 2 118.08			
	64 387.17		
Beholdning ^{30/6} 1887	1 962.26		
		62 424.91	
C. Arbejdspenge m. m.:			
udbetalt . . . . . Kr. 1 936.23			
Beholdning ^{1/7} 1886 . « 38.63			
	1 974.86		
Beholdning ^{30/6} 1887	5.55		
		1 969.31	
D. Bygningerne:			
udbetalt . . . . . Kr. 7 173.58			
Beholdning ^{1/7} 1886 . « 226.09			
	7 399.67		
Beholdning ^{30/6} 1887	274.18		
		7 125.49	
E. Inventariet:			
udbetalt . . . . . Kr. 6 533.42			
Beholdning ^{1/7} 1886 . « 15.60			
	6 549.02		
Indtægt fra Konto «F» Kr. 106.53			
Beholdning ^{30/6} 1887 . « 14.80			
	121.33		
		6 427.69	
F. Belysning:			
udbetalt . . . . . Kr. 2 390.09			
Beholdning ^{1/7} 1886 . « 36.18			
	2 426.27		
Indtægt fra Konto «F» Kr. 102.84			
Beholdning ^{30/6} 1887 . « 27.50			
	130.34		
		2 295.93	
G. Brændsel:			
udbetalt . . . . . Kr. 7 627.00			
Beholdning ^{1/7} 1886 . « 4 162 00			
	11 789.00		
Beholdning ^{30/6} 1887	3 247.00		
		8 542.00	
H. Medicinske Fornødenheder . .		2 346.85	
I. Bibliotheket		295.32	
Lateris		120 496.17	

	Kr.	Kr.	Kr.
		120 496.17	
		699.67	
K. Kontorudgifter			
L. Vask og Renholdelse:			
udbetalt . . . . . Kr. 2 682.86			
Beholdning ^{1/7} 1886 . . . . . « 98.90			
	2 781.76		
Beholdning ^{30/6} 1887	48.22		
		2 733.54	
M. Beklædningen m. m.:			
udbetalt . . . . . Kr. 8 953.07			
Beholdning ^{1/7} 1886 . . . . . « 1 973.66			
	10 926.73		
Beholdning ^{30/6} 1887	1 739.61		
		9 187.12	
N. Heste og Dagarbeide		900.00	
O. Gartneriet		1 210.71	
P. Jordbruget:			
udbetalt . . . . . Kr. 21 381.11			
Beholdning ^{1/7} 1886 . . . . . « 10 226.72			
	31 607.83		
Beholdning ^{30/6} 1887	10 938.29		
		20 669.54	
Q. Tilfældige Udgifter		1 150.37	
R. Udgifter mod Refusion		2 107.99	
			159 155.11
Beholdningerne den 30te Juni 1887 vare:			
1. Udestaaende Restancer	31 925.76		
2. Kassebeholdning	21 397.56		
3. Proviant, Brænde, Besætning	18 257.41		
			71 580.73
			<u>230 735.84</u>

Extrakt af Regnskabet for Stavanger Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Stavanger.

Udgifterne have i Aaret 1887 været:

1. Medikamenter	Kr.	4.36
2. Forpleining	«	1 444.96
3. Løn til Vogterne	«	560.00
4. Brænde og Belysning	«	250.00
5. Beklædning, Vask og Tobak	«	350.00

Tilsammen: Kr. 2 609.30

i 2 904 Forpleiningsdage; altsaa nær Kr. 0.90 daglig pro persona.

Af Asyllæge Jürgensens Beretning for Bergens kommunale Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Bergen.

— — I Aarets Løb døde 2 Mænd og 1 Kvinde, hvoraf 2 bleve obducerede.

Under Dødsaaarsagen *Gastritis chr.* er opført en Kvinde, ugift, 61 Aar gl., som indkom den 19de Januar 1865, lidende af Dementia, og døde den 21de Mai 1887 i en marastisk Tilstand. Ved Sektionen fandtes: Hjerne-skallen af normal Tykkelse; Dura mater stærkt adhæreret til Lacunar overalt, mellem Dura og de tynde Hinder en Del Serum, de tynde Hinder fornemmelig i Frontalregionen opake, især langs Karrene; i Subarachnoidealrummene lidt blodblandet Serum. Gyri applanerede, fornemmelig i Regio frontalis. Hjerne-substanten noget bleg og blød samt ødematøs. Substantia corticalis noget skiddet, graaligfarvet, Substantia medullaris blød, og ved Tryk med Knivfladen sivede en klar, vandig Vædske ud. I Ventriklerne omtrent 15 Gram blodtingeret Serum. Plexus choroideus bleg med rigelige Cyster. Ved den lille Hjerne intet at bemærke.

— — Under Dødsaaarsagen *Tuberculosis pulmonum* er opført en Mand, ugift, 28 Aar gl., som indkom den 14de Juni 1883, lidende af Melancholia. Sektionen viste følgende: Dura mater temmelig fortykket; mellem denne og de tynde Hinder lidt serøs Ansamling, ligesaa i Subarachnoidealrummene. Pia mater ogsaa fortykket og opak. Hjernesubstanten noget blød, Medullaris rigt blodpunkteret. Ved Cerebellum intet at bemærke.

Extrakt af Bergens kommunale Sindssygeasyls Kasseregnskab
for Aaret 1887.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Bergen en 1887.

Indtægt:

	Kr.
1. Beholdning fra forrige Aar:	
a. Restancer	Kr. 162.80
b. Brænde, Uld m. m.	« 940.00
c. i Privatbanken og i Kasse	« 29 578.49
	30 681.29
2. Kur- og Beklædningspenge:	
a. Private Patienter i 3 833 Dage	Kr. 6 422.93
b. Forskjellige Kommuner i 365 —	« 486.00
c. Bergens Fattigvæsen i 19 556 —	« 26 331.86
	33 240.79
	23 754 Dage
3. Diverse Indtægter	126.40
4. Grundleie	4.00
5. Renter	963.79
6. Tilsvar efter Antegnelser	2.21
	65 018.48

Udgift:

	Kr.
1. Lønninger	10 894.82
2. Patienternes Bepisning	8 070.86
3. Vaskeriet og Asylts Renholdelse	643.84
4. Belysningen	647.24
5. Brænde og Kul	1 784.47
6. Inventariets Vedligeholdelse	1 016.43
7. Linnedets Vedligeholdelse	1 205.72
8. Beklædningen	3 190.99
9. Bygningernes Vedligeholdelse og Assurance	2 228.51
10. Medicin og Iglar	360.40
11. Aalegræs og Halm	398.13
12. Ildstedernes Feining	63.41
13. Havens og Promenadernes Vedligeholdelse	154.55
	Lateris 30 659.37

	Transport	Kr.
14. Vandafgift		30 659.37
15. Nye Inventariesagers Anskaffelse		60.00
16. Extraordinære Adspredelser for Patienterne		728.32
17. Diverse Udgifter		751.91
18. Det nye Asyl		1 197.00
19. Godtgjørelse efter Antegnelser		10.70
		33 468.90
Beholdning:		
a. Restancer	Kr. 202.80	
b. Brænde, Uld m. m.	« 1 090.00	
c. i Privatbanken	« 30 000.00	
d. i Kasse	« 256.78	
		31 549.58
		65 018.48

Dagpengenes Størrelse for 1ste Forpleining . . Kr. 2.00
 — — « 2den — . . « 1.30
 Asyls Udgifter pr. Forpleiningsdag udgjorde . « 1.36

Af Asyllæge Sandbergs Beretning for Rosenbergs Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

— — 9 Patienter, 8 Mænd og 1 Kvinde, afgik ved Døden:

1. Bogholder, 50 Aar gl., født i Bergen, boende i Aarstad, indkom 1ste Gang 4de Marts 1886. Om hans Fortid oplyses, at han allerede i 22aars Alderen kom til Tyskland, hvor han dels drev egen Forretning, dels var paa Kontor; her blev han gift med en Datter af en velstaaende Kjøbmand; om hans Liv i Tyskland oplyses iøvrig intet, specielt ikke, om han har havt Syfilis; men angav han at have været en stærk Vindrikker, da han jo boede lige i Vindistriktet; hans Ydre tydede ogsaa herpaa; Ansigtet var stærkt rødfarvet og Næsen fuldstændig blaa; for 14 Aar siden kom han tilbage til Norge; har de sidste 10 Aar havt Ansættelse som Bog-

holder, indtil han i Slutningen af forrige Aar fik Opsigelse. For 2 Aar siden led han af momentane Anfald af heftigt Raseri, fornemmelig ligeoverfor sin Hustru; hun ansaa ham da for abnorm. I 1883 voldsom Hovedpine og gastriske Fænomener, hvorunder opdagedes Albuminuri, der senere stadig har været tilstede. Samtidig havde han Kløe over hele Legemet, tildels Søvnløshed samt et Par Gange hurtigt forbigaaende Pareser snart af en Arm, snart af et Ben, ligesom han synes at have haft Paræstesier i Benene. I Løbet af sidste Sommer er han sløvet noget. I Begyndelsen af 1886 begyndte han at tale over sig, sov uroligere og fik Hallucinationer samt deprimeret Sindsstemning, der snart afløstes af Uro, forhøiet Selvfølelse, udviklet Stormandsgalskab. Lige før Indkomsten observeredes i nogle Dage manglende Koordinationsevne for begge Hænders Vedkommende. Efter Indkomsten paa Asylet blev han snart saapas medgjørilig, at Hustruen vilde overtage Forpleiningen selv, hvorfor han udskreves 16de April 1886. Han var nu hjemme indtil 10 November 1887, da han paa Grund af Uro og vanskelig Opførsel i Hjemmet atter blev indlagt i Asylet. Han var da betydelig sløvet, Stemningen vexlende, ingen Pareser. 17de December fik han et Anfald, hvorunder han mistede Bevidstheden, og der optraadte smaa universelle Kramper, stærkest paa venstre Side; Ansigtet dreiedes ligeledes til venstre; Anfaldet varede henimod en Time; efter det var han stuporøs og somnolent; han bevægede kun sjelden og mindre kraftig venstre Sides Muskulatur, kan dog paa Opfordring give et ganske kraftigt Haandtryk; den 19de fik han et lignende Anfald af 2 Timers Varighed, derefter tiltagende Stupor, næsten uafbrudt Søvn; den blaalige Farve i Ansigtet tiltog, der indfandt sig Sved over hele Kroppen, Kjølighed af Extremiteterne, specielt paa venstre Side, involuntære Dejektioner. Uden synderlig Forandring laa han saaledes indtil den 28de December, da han afgik ved Døden (Apoplexia meningialis). Ved S e k t i o n e n fandtes: Hjerneskallen fortykket, føles paa Indsiden delvis ru; paa begge Sider af Sulcus sagittalis flere Gruber, hvor Benet i Bunden er gjennemskinneligt. Efter Fjernelse af Skallen sees hele høire Hemisfære stærkt mørkfarvet af underliggende Blod; Dura mater ikke fortykket med Undtagelse af et kronestort Parti paa venstre Side af Issepartiet, der var seneagtig fortykket; stærk venøs Overfyldning overalt; under Dura paa hele høire Side et fingertykt Lag af koaguleret, mørkt Blod, antagelig over 100 Gram; paa det Parti, der nedad og fortil begrænses Lobus frontalis, har Blodet en mere brunagtig Farve og hænger mere fast til Hinden; den tynde Hinde overalt betydelig blodfuld og ødematøs; Blødningen synes at være kommen fra et Kar, der kommer ud af Foramen spinosum; i dette fandtes en oval Aabning af et Par mm.'s Længde. Efterat Blod og Hinder ere fjernede, vise Gyri paa høire Side sig applanerede; paa Lobus occip. dext. et atrofisk Parti, der kan optage Fingerspidsen. Arterierne stive, ujevnt fortykkede. Hjernesubstanten af vanlig Konsistens og Udseende; Ventriklerne smaa, Tela choroidea hyper-

æmisk. Venstre Corpus striatum atrofisk; paa Snit viser det sig, at Atrofien saagodtsom udelukkende interesserer underste Halvdel; Substanten har her et brunligt Anstrøg. *Cavit. pectoris*: Hjertet kolossalt (Cor bovinum); Muskulaturen, der paa venstre Side er omtrent 2 cm. og paa høire ogsaa fortykket, synes ikke degenereret; alle Lumina forstørrede; Klapperne normale med Undtagelse af et Par smaa Noduli paa Bicuspidalis. Hele Arcus aortæ og A. descendens atheromatøst degenererede, enkelte Steder cirkulært, saa knapt en Lillefinger kan føres gennem. Lungerne normale. *Cavitas abdominis*: Milten kolossalt forstørret; Kapselen bedækket med en Masse gamle, gulhvide, krøllede Bindevævsfortykkelser; Konsistensen fast, tydelige Trabekler og Follikler; ingen amyloid Reaktion. Nyrerne af normal Størrelse med Antydning til Lappeform; Kapselen paa venstre adhærent; paa Snit viser Corticalis sig noget atrofisk, ingen Farveforskjel paa denne og Pyramiderne, begge mørkviolette; utydelige Tegninger; flere smaa Konkrementer i Pyramiderne. Mikroskopisk viste Nyrekanalerne sig omtrent tomme, blottede for Epithel; ingen interstitiel Atrofi. Leveren stor, Farven gulagtig; paa Snit vise Tegningerne sig udviskede (Fedtdegeneration). En liden nødstor, glat Tumor, indeholdende Kalkkonkrement, findes fastloddet til Peritonæum lige ved Blæren. Uagtet Syfilis ikke var konstateret, forekommer baade Sygehistorien og Sektionsresultatet mig at bevise, at den har været Aarsag til Sygdommen.

2. Arbejder fra Lesjeskogen, 45 Aar gl., indkom i Asylet 8de Oktober 1879; tidligere behandlet paa Rotvold. Han var en temmelig støiende og ødelæggende Person, ligetil han i Begyndelsen af Aaret begyndte at sygne ind; der udviklede sig Hydroper, og han døde 24de Februar 1880 (*Ascites*). Ved Sektionen fandtes nogen Fortykkelse af Dura mater, Dilatation af Ventriklernes. Brystorganerne normale. I Bughulen betydelig *Ascites*; Milten forstørret til det 4dobbelte af Normen; Leveren betydelig atrofisk, kirrhotisk, Overfladen knudret.
3. Enkemand af Aasene, 66 Aar gl. Sygdommen var begyndt for 4 Aar siden; han indkom 27de Mai 1887. Som Aarsag er anført ulykkeligt Familieforhold; ved Indkomsten var han yderlig debil, afmagret, med Ulcerationer og Nekroser paa Fødderne efter Forfrysning; disse viste under Opholdet ingen Tendents til Tilheling; han holdt Sengen, havde liden Madlyst, Kræfterne aftog, og han døde 3die August 1887, efterat der havde udviklet sig en Gangræn til midt op paa Foden (*Debilitas senilis*). Ved Sektionen fandtes Aorta og Hjernearterierne atheromatøst degenererede; Hypertrofi af venstre Hjerter, Hydronefrose paa høire Side.
4. Fyrbøder, 30 Aar gl., født i Borre, boende i Bergen, indkom første Gang 15de Juli 1885; omtrent 2 Aar iforveien faldt han ombord ned i Storrummet lige paa Kjølsvinet og kløvede Baghovedet; han kom ikke under Lægebehandling. Efterat være kommen hjem, gik han ud som Fyrbøder med Faderen, der er Maskinist; denne vil da have bemærket, at Sønnen var anderledes end tidligere; de raadspurgte Læger kunde dog ikke paa-

- vise nogen abnorm Sindstilstand; isommer blev han udkommanderet; efter det første Bad fik han Krampe, hvorefter Sygdommen udviklede sig med Raseri og forvirret Tale, saa at han under Bevogtning maatte transporteres til Bergen. Han opholdt sig størstedelen af Tiden paa Asylet i Celle, hvor han var nøgen og vild i Halmen, indtil han i December blev roligere og afkræftet; der paavistes da en jevn Hævelse og Ømhed om venstre Hofteled. Efter Konens Forlangende blev han udskrevet 15de December 1885. Han indkom atter 12te Marts 1887; der havde da udviklet sig en Depressionstilstand med Næringsvægning. Ved Indkomsten saa han ussel ud, sammenfalden, violet paa Hænderne, stærk sødlig Føtor ex ore; han var træg og modstræbende, absolut Næringsvægning; der blev derfor institueret Tvangsfodring. Venstre Hofte var fixeret i Flexionsstilling. Han kastede og spyttede op tykke, purulente, tildels blodblandede Klatter. Døde 19de Marts. (*Embolia pulmonis*). Ved Sektionen fandtes Hjerne-skallen kolossalt fortykket; Dura mater lader sig med nogenlunde Lethed afløse; den er ikke synderlig fortykket, overalt glat og glindsende. Den tynde Hinde injiceret til de fineste Smaagrener; paa selve Hjernen sees paa højre Sides Pars parietalis og venstre Sides Pars occipitalis et atrofisk, deprimeret Parti; ellers intet abnormt paaviseligt. *Cavit. pect.*: Hjertet normalt. I venstre Lunges nedre Lap findes en perifert siddende, ca. mandelstor, kileformig Hule med Apex indad; den er fyldt med et mørkviolet, skiddenfarvet, flydende, stinkende Indhold; Væggen udad er pergamenttynd; der er nøgen Reaktion i Omkredsen af Pleura pulmonalis, derimod ingen Adhærentser til det parietale Blad. Intet Fluidum i Pleurahulen. Lungerne forøvrig normale med Undtagelse af nogen Hypostase i de deklive Partier. I Bughulen intet at bemærke. Venstre Caput femoris var fuldstændig fastvoxet, reduceret til det halve af sin normale Størrelse; ingen friske Betændelsestegn. De omtalte Forandringer i Skallen og Hjernen synes efter Sektionen at dømme at maatte være et Resultat af det ovennævnte Stød paa Hovedet og saaledes formentlig den egentlige Aarsag til hans Sindssygd. Døden skyldtes Sygdommen i Lungen; denne kan vel nærmest opfattes som en «Schluckpneumoni», opstaaet i Hjemmet, hvor ogsaa Føden maatte trues i ham; Fænomenerne ved Indkomsten ligesom Sektionsresultatet synes at tale for en tidligere Opstaaen.
5. Fyrbøders Kone, af Aarstad, 22 Aar gl., indkom 16de Juli 1887. 5te Juli fødte hun — Primipara — ved Naturens Hjelp en Gut, der angivelig kom en Maaned for tidlig. De første 6 Dage var hun normal; da begyndte Søvnløshed og Uro, der snart gik over til Raseri; dette tiltog efter Indkomsten; hun vægrede sig ogsaa for at tage Næring til sig. De sidste Dage før Døden, der indtraf 28de Juli (*Mania puerperalis*), blev hun stille, mat, laa rolig og lod sig godvillig nære. Der var intet fysikalsk paaviseligt Sygdomstegn. Obduktion blev efter Familiens Ønske ikke foretaget.

6. Kjøbmand, 44 Aar gl., født i Bergen, indkom 9de Februar 1886 fra Berlin; der havde han opholdt sig i mange Aar, blev som sindssyg indlagt paa Charitéen og derfra i Februar 1885 overflyttet til Dalldorf. Var ved Indkomsten vel næret, men saa slap ud, talte næsten udelukkende tydsk, angav at hede Rosenkrantz, at være Lord, bo i et Palads i Berlin, aldrig at været født, men at have skabt sig selv. Han holdt sig nogenlunde uforandret indtil Juni 1887, da han paa Grund af tiltagende Paralyser maatte gaa tilsengs; han blev efterhaanden urenselig; der udviklede sig Liggesaar, og han døde 17de September (*Oedema cerebri*). Sektion 18de September. *Cavit. cranii*: Der udflyder en rigelig, serøs Vædske; Skallen fortykket, ligesaa Dura mater; den tynde Hinde ogsaa fortykket, specielt over hele venstre Frontallap, hvor den har et hvidligt, seneagtigt Udseende; rigelig subarachnoidal Ansamling; i Hjernesubstanten flere Fordybninger; disse havde forskjellig Størrelse, vare aflange med længste Diameter i Vindingernes Længdeaxe, op til vel 1 cm. lange, ca. 1 cm. høje og 3—5 mm. dybe; de fandtes paa Indsiden af første Frontalvinding, gik herfra paa venstre Side bagover til Lobulus paracentralis; paa høire Side standsede de lige foran denne. Fordybningerne vare fyldte med Subarachnoidalvædske, og Arachnoidea gik over dem som et Tag. Hinderne over dem vare klare, og Pia var kun maadelig fastheftet til Kortikal-substanten. Hjernebarken over Frontallapperne var i det hele lidet udviklet; den laa som et tyndt Tag, ikke over 2 mm. tykt, over den hvide Substant; hvor de nævnte Fordybninger fandtes, var Cortex meget tynd, ned til 1 mm., ligesom Vindingerne her vare i sin Helhed temmelig smale; ligeledes syntes den graa Substant ikke at have en saa tydelig og mættet graa Farve som i sund Tilstand. Den hvide Substant, de store Hjerneganglier og Ventriklerne udviste intet pathologisk. Forøvrig fandtes atheromatøs Degeneration af Aorta og Pneumoni i høire Lunge. Der er for denne Patients Vedkommende heller ikke konstateret, at han har havt Syfilis; derimod er oplyst, at han antagelig fra sin tidlige Ungdom har ført et uregelmæssigt og udsvævende Liv. Den ved Sektionen paaviste ujevne Atrofi af Hjernens Corticalis, formentlig fremkaldt ved en diffus Lidelse af samme, samt de fortykkede Hinder og den atheromatøse Degeneration maa vel antages at skyldes Syfilis, specielt naar der sees hen til, at Patienten kun var 44 Aar.
7. Sømand af Evindvik, 53 Aar gl., indkom 2den Marts 1886. For 32 Aar siden drog han tilsøs, for som Sømand i 18 Aar, hvorefter han bosatte sig som Gaardarbejder i Australien og forblev her i 13 Aar; som Følge af Solstik skal han engang have ligget 6 Uger paa Hospital i Queensland; for 16 Maaneder siden kom han hjem som en Tulling. Han var ved Indkomsten sløv, forvirret, Talen lallende. Mod Aarets Slutning kom han paa Grund af tiltagende Paralyser tilsengs og døde 4de Januar 1887, (*Oedema cerebri*). Sektion 5te Januar. *Cavit. cranii*: Ved Aabningen udflyder adskillig Vædske. Dura mater er overalt fortykket, men glat og

glindsende; Hjernen er atrofisk, især Frontallapperne; i høire Occipitallap et vinklet Indsyk som Følge af en Fremstaaenhed i Benet, overalt i Dura talrige Blodudtrædelser. Den tynde Hinde ødematøs og blodoverfyldt. Arteria basilaris og A. fossæ Sylvii fortykkede. Hjernebarken noget mørk. I venstre Thalamus opt., noget foran Midten, findes et rustfarvet, aragtigt Parti (gammel Blødning; Solstik?). I Tela choroidea paa begge Sider en hirsekornstor seneagtig Fortykkelse; maadelig Ansamling i Ventriklerne. *Cavit. pect.*: Hjertet forstørret, høire Ventrikels Muskulatur overmaade svag nedad mod Apex, venstres hypertrofisk, ca. 2 cm. tyk, Klapperne normale; Aorta kolossalt udvidet, hele Intima ujevn, knudret; Udvidningen og Degenerationen kan forfølges lige til Bifurkaturen. Høire Lunges nedre Lap fastvoxet til Diafragma, indeholder i en afkapslet Hule flere mandelstore Blærer (Echinokokker); Hulen kommunikerer med en i *Cavit. abdom.* liggende lignende, saa stor som en knyttet Haand, der findes retroperitonæalt opad og udad for høire Nyre; den er fyldt med en kitagtig Masse og en hel Del Blærer som i Lungen; denne afkapslede Hule kommunikerer igjen med et stort Hulrum i høire Leverlap, omgivet af en stærk, gul, seneagtig Kapsel, der indeholder en Masse større og mindre Blærer — en som et stort Æg, aldeles vandklar — og samme grødede, kitfarvede Substants. I dette Tilfælde har jeg ogsaa trods manglende Oplysninger antaget Syfilis som Aarsag. De tilstedeværende Echinokokker frembød intet Fænomen i levende Live.

8. Mand, 58 Aar gl., Fattiglem af Bergen, indkom 15de Januar 1869 og døde 12te Marts 1887. Ved Sektionen fandtes Hydrocephalus ext. et. int., dobbeltsidig *Pleurit*; betydelig Hypertrofi af Hjertet og Forandring ved Klapperne.
9. Skibstømmermand, af Flaugstad, 50 Aar gl., indkom 12te November 1876, overflyttet fra Gaustad; døde 19de December 1887. Ved Sektionen fandtes *Tuberkulose* i Lungerne, ostede Glandler i Mesenteriet, Inguina etc. —
— — Tvangstrøie om Natten har i Aarets Løb ikke været anvendt.

Tvangsfodring paa Grund af Næringsvægring foretoges paa 2 Mænd i tilsammen 134 Dage. Som Middel til at bibringe Føden er anvendt en blød Gummislange forsynet med en Ballon, saadan som sædvanlig anvendtes til Næsedouche; naar den nederste Ende klippes skraat af, lader den sig med Lethed føre ind gennem Næsen ned i Maven uden at genere Slimhinden; ved Hjælp af Ballonen befrier man let Røret for Klumper eller Luft, saa at Føden letvindt flyder ned. I Modsætning til de gamle, stive Øsofagussonder er den et uskadeligt og hensigtsmæssigt Instrument. —

— — Paa Øvregaden er Celleafdelingen sat i direkte Forbindelse med Badeværelset; den ydre Beklædning paa Cellegaarden er fornyet og malet; i Gaardspladsen for den urolige Afdeling er der foretaget Plantning af en Række Lindetræer, beskyttede af et dobbelt Gjerde, for med Tiden at skjule Gaardspladsen for Gjenboernes nysgjerrige Blikke; lige overfor Asylet er der nemlig i

den senere Tid opført 2 treetages Bygninger, fra hvis Vinduer de stadige Beskuere ikke altid sætte Patienterne i det bedste Humør.

— — Paa Kvindeafdelingen er der i det forløbne Aar foretaget en Kastration, nemlig paa M. H. S. af Stordøen. Efter at være udskrevet fra et andet Asyl, og ingen vilde have hende i Privatforpleining, indkom hun 17de April 1886 paa Rosenbergs Asyl. Her fik hun i Mai et Anfald af Raseri med Skrig, Uro og Voldsomhed, som varede ca. 3 Døgn; det gjentog sig paa lignende Maade i Juni og Juli, altid samtidig med Menstruationen; August og September intet Anfald; hun blev derfor udskrevet til privat Forpleining 2den Oktober 1880, men indkom atter 9de i samme Maaned; hun var rømt fra sin Forpleier, blev halvt paaklædt anholdt af Politiet i Nærheden af Byen og transporteret til Arresten, hvor hun har været rasende; Menses tilstede. Under Opholdet i Asylet iagttoges under enhver Menstruationsperiode en forandret Sindstilstand; hun blev vranten, irriteret og urolig, eller der optraadte fuldt udviklede hystero-epileptiske Anfald; ellers var hun taalelig snild, men let at bringe i Affekt, vil gjerne drage Opmærksomheden hen paa sig, fordringsfuld og hoverende ligeoverfor de øvrige Patienter; hendes Intelligents synes ikke svækket.

For muligens at befri hende for hendes Anfald blev der foreslaaet hende en Kastration, hvorpaa hun — med Opfatning af, hvad der blev forklaret hende — gik ind. Den blev udført 16de Marts. Forløbet var reaktionsfrit, høieste Temp. 37.6; hun kunde forlade Sengen inden Maanedens Slutning. Efter Operationen sporedes en tydelig Forandring i hele hendes Væsen; hun blev af alle anset for at være normal. Der blev i Løbet af Sommeren underhandlet med de forskjellige Autoriteter om at faa hende vel anbragt; men det strandede paa den uheldige Omstændighed, at hun nu maatte opfattes som helbredet og som saadan maatte overlades til sig selv eller sine Nærmeste. Hendes Bønner om alligevel at maatte blive udskrevet kunde derfor ikke længer afslaaes; og da hendes Forældre kom til Byen i August og erklærede sig villig til at tage sig af hende, blev hun udskrevet 26de August 1887. Hun indkom imidlertid atter 27de Oktober. Siden hun udskreves af Asylet, havde hun den første Tid tjent hos en Slægting; hun fik intet for sin Tjeneste og trivedes ikke; da hendes Husbond ikke vilde have hende Vinteren over, blev hun nødt til at ty til sine Forældres Hjem; her skildrer hun Tilstanden som mere end elendig; der er yderlig Fattigdom; Forældrene leve i Strid og Uenighed, Børnene forsømmes og lide under Nød og Urenslighed; M. følte sig ulykkelig i disse Omgivelser; vant som hun nu er til Renslighed og Orden, var det hende ikke engang muligt at holde sit Legeme frit for Utøi. For 4 Dage siden fik hun et Anfald af Raseri, der varede et Par Dage; hun erindrer selv intet af det under Anfaldet passerede; og der følger hende ingen Oplysninger om hendes Tilstand. Ved Indkomsten paa Asylet er hun rolig, forstandig og giver ovennævnte Skildring af Forholdene. Hun er bleven adskillig mager og ser medtaget ud. Ingen Menstruation siden Operationen. Hun har senere været stille, arbejdsom og forstandig.

— — Asylet erholdt Tilladelse til at opføre en ny Bygning, bestaaende af 12 Eneværelser (Celler), et større Forsamlingsværelse samt et Syge- og et Vogterværelse. Denne, der formentlig vil kunne tages i Brug i Juli Maaned 1888, vil afhjælpe et længe følt Savn. —

Oversigt over Rosenbergs Asyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret 1887.

Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

Beholdningen var den 1ste Januar 1887:

Restancer	Kr. 20 432.32	
I Banken og Kasse	« 4 066.90	
		Kr. 24 499.22

Ved Aarets Udgang:

Restancer	Kr. 19 706.23	
I Banken og Kasse	« 4 103.16	
		Kr. 23 809.39

Til Bygningernes Vedligeholdelse er anvendt Kr. 4 279,92, til Inventariet Kr. 1 589,11.

Asylet er uden Gjæld.

Af Asyllæge Martens' Beretning for Møllendals Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal.

— — Samtlige Udgifter til Bepisningen, deri ikke indbefattet Brænde og Kjøkkenpersonalets Løn, udgjør Kr. 12 988.00.

Beregnes som sædvanlig for Betjeningen, 11 Personer à Kr. 0.50 pr. Dag i 365 Dage, Kr. 2 007.50, saa blive Udgifterne til Patienternes Bepisning Kr. 10 981.00, hvilket med 22 911 Forpleiningsdage giver en daglig Udgift af Kr. 0.48 for hver Patient, omtrent 1 Øre mindre end i det foregaaende Aar.

Ved en Gjennemgaaelse af Budgettet for de sidste 5 Aar sees Indtægterne og de forskjellige Udgiftsposter for hvert Aar at beløbe sig omtrent til det samme. En Udgiftspost, nemlig med Hensyn til Reparationer, er dog d. A. i væsentlig Grad forhøiet paa Grund af nøiagtigt Gjennemsyn af samtlige Tage med Anskaffelse af nye Zinksleuser overalt samt delvis nye Tagrender og Nedløbsrender.

I Tidsrummet fra 24de Juli 1885 til 24de September 1887 har intet Dødsfald indtruffet i Asylet; nævnte sidste Dag afgik en Patient, en Kvinde, ved Døden og umiddelbart efter atter to Patienter, 1 Mand og 1 Kvinde:

1. A. A., Kvinde, nogle og 70 Aar gl.; havde været i Asylet i over 10 Aar, efterat hun fra sin tidligste Barndom havde været udsat i privat Forpleining som uheldredelig dement. Paa Grund af hendes libidinøse Tilbøieligheder og stundom indtræffende Raptus forlangtes hun indlagt i Asylet, hvor Raptus snart tabte sig, medens hendes libidinøse Tilbøieligheder trods hendes høie Alder syntes at vedblive i usvækket Tilstand. For et Aars Tid siden frakturerede hun høire Skinneben ved et Fald paa Gulvet, men kom sig efter 2 Maaneders Forløb atter paafode; har aldrig været legemlig syg; var heller ikke tilsyneladende syg, da hun afgik ved Døden; hun spiste sin Frokost som sædvanlig, og medens endnu Vogtersken stod ved hendes Side faldt Hovedet ned paa hendes Bryst, og hun var død. Dødsarsag: *Hjerte-paralyse*. Ved Sektion fandtes Hjerneskillen overalt ualmindelig tyk, paa et Par Steder 0.75 cm. Tykke Sammenvoxninger imellem Dura mater og Kraniet; Hjernemassen bleg, atrofisk, Grændsen imellem den graa og den hvide Substant næsten udslettet, Sella tursica en blød grødagtig Masse, men uforandret i Form. Bruddet paa Skinnebenet ubetydelig vinklet, men godt tilhelet.
2. M. O., Mand, 44 Aar gl. Havde fra 20aars Alderen været sindssyg og forpleiet dels privat, dels i Asyler. Førend han i Juli 1887 indlagdes i Asylet, havde han i nogle Maaneder været urolig, støiende og voldsom, saa flere Mænd turvis havde maattet holde Vagt over ham. Ved Optagelsen fandtes han at se daarlig og medtagen ud, Trækkene ængstelige, Blikket stirrende, stadig talende og farende fra Væg til Væg, Ødelæggelses-trang. I Cellen gaar han med sammenfoldede Hænder og taler om løst og fast; Nætterne søvnløse. I August noteredes: stillere, god Søvn, svarer oftest fornuftig; skjøndt Hungerappetit excessiv Afmagring. September 5te: skjøndt han spiser dobbelte Portioner, aftage Kræfter og Huld; maa stadig ligge; erklærer sig selv for frisk; giver fornuftige Svar. Oljeindgnidning over hele Legemet. Efterhaanden blev Legemet som et Skelet, uagtet Appetiten vedblev; endelig viste sig over hele Legemet en Pemphigus, hvorefter han afgik ved Døden under soporøs Tilstand. Dødsarsag: *Pemphigus, Marasmus*. Sektion foretoges ikke.
5. G. B., Kvinde, 50 Aar gl. Led af Melancholia med Næringsvægring; havde lidt af denne Sygdom i mange Aar, førend hun i Juli 1887 indlagdes i Asylet. Ved Optagelsen var hun rolig, vilde ikke svare, stirrede

hen for sig; forøvrig mager og ussel, vilde ikke spise, drikker lidt Melk. Paa Grund af Næringsvægning indbragtes Kjødsuppe gennem Rør. Efterat hun i flere Uger var tvangsfodret, begyndte hun at spise frivillig og gav Haab om begyndende Bedring; men saa fik hun i Begyndelsen af Oktober Hoste med stinkende Opspytning og kort efter Sting med Kortaandethed og forøget Hoste; under dette sank Kræfterne, og hun døde stille. Ved Sektion fandtes i begge Lunger gangrænøse Partier med Betændelsesresultat rundt omkring. Ved Aabning af Hjerneskillen fandtes udbredte Sammenvoxninger mellem Dura mater og Kraniet; Hjerneskillens Ben uforholdsmæssig tynde, skjøre, i Tindingregionen næsten glasagtig gjennemsigtige. Med Undtagelse af Blodfattigdom og Bleghed fandtes i Hjerne Massen intet abnormt; Konsistensen normal; Grændsen imellem den graa og den hvide Substans tydelig; i Ventriklerne nogle Gram klart Serum. Dødsarsag: *Lungegangræn.*

— — Som det vil sees, har Bevægeligheden iaar ikke været lidet større end i de nærmest foregaaende Aar; det har sin Grund deri, at det har lykkedes at faa en Del chroniske Former udsat i privat Forpleining. Forespørgsler om Optagelse er fremdeles hyppige, men maa desværre ofte besvares afslaende. —

Af Asyllæge Bødtkers Beretning for Trondhjems Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

— — 9 (6 Mænd og 3 Kvinder) ere afgaaede ved Døden, nemlig:

1. E. S., Pottemager, indkom under Diagnosen Mania, døde af *Debilitas senilis* 86 Aar gl. efter 46 Aars Ophold i Asylet.
2. H. H., 54 Aar gl., Gaardmandssøn, behandlede i Asylet fra 19de Juli 1884 til 8de Februar 1887 under Diagnosen Idiotia acq. Han døde af *Pneumoni.*
3. A. Ø., Fattiglem, Enke, behandlede i Asylet for 9de Gang fra 18de December 1873 til 28de Marts 1887 under Diagnosen Mania. 21de Januar 1887 faldt hun, idet hun skulde sætte sig paa Natskrinet, ved Siden af samme, hvorved hun paadrog sig en *Fractura colli ossis femoris* paa høire Side. En Maanedes Tid efter fik hun Decubitus. Kræfterne aftog lidt efter lidt, og stadig Feber var tilstede. To Maaneder efter Faldet døde hun, 83 Aar gl. Ved Sektionen konstateredes Brud af Collum gennem Trochanter tilligemed Pusinfiltration i Omkredsen.

4. D. B., Husmandsenke, behandlede for 3die Gang i Asylet, fra 24de August 1868 til 9de April 1887 for *Mania periodica* (folie circulaire). Hun døde 77 Aar gl. af *Pneumoni*. Ved Sektionen fandtes graa Hepatisation af hele høire Lunge og suppurativ Parotit paa samme Side.
5. O. T., Gaardmand, indkom i Asylet 17de November 1884 under Diagnosen *Dementia*. Han havde været i Amerika ikke mindre end 3 Gange og skulde have ført et meget uordentligt Liv. Et Par Aar før Indlæggelsen i Asylet paadrog han sig Syfilis. 4 Maaneder før Ankomsten til Asylet var han bleven dimitteret fra Trondhjems Strafanstalt, hvor han havde været inddømt paa 1 Aar for Hestetyveri, utvivlsomt begaaet i utilregnelig Tilstand. Under Konferentse med Overinspektøren i denne Anledning var det mig af Interesse at blive vidende om, at denne, der fra en tidligere Virksomhed havde havt med Sindssyge at bestille, allerede kort Tid efter Angjældendes Ankomst til Strafanstalten havde konstateret Sindssygdommen og som Følge heraf ladet Fangen behandle med Iagttagelse af de Hensyn, som dennes Tilstand udkrævede, og som de lokale Forhold maatte tillade. Ved Indlæggelsen i Asylet havde Patienten tildels, dog ikke just fremtrædende ambitiøse Delirier; men først 2 Aar efter begyndte der at vise sig paralytiske Symptomer, og 14de April 1887 døde han af *Paralysis generalis*, 57 Aar gl. Ved Sektionen fandtes: betydelig Panniculus adiposus; Dura mater fast adhærent til Kraniet. Stærk Blodoverfyldning i de tynde Hinder. Hjernesubstansen blodfattig, af fast Konsistens. I høire Ventrikel mere Vædske end normalt samt et større Fibrinkoagulum. Hypostase i Lungerne. Intet at bemærke ved Hjerter eller Kar. Nyrene hyperæmiske, uden tydelige Grændser mellem Corticalis og Pyramiderne.
6. A. L., Kontorist, indkom i Asylet i Januar 1842 lidende af *Dementia*. Han døde 21de April 1887, 72 Aar gl., af *Pleurit*. Ved Sektionen fandtes serøst Exsudat i høire Pleurasæk.
7. B. S., Embedsmands Kone, 55 Aar gl., led af *Dementia*. Paa Grund af Næringsvægring var hun ved Indlæggelsen yderst emacieret, saa at hun trods øieblikkelig Tvangsfodring døde af Afkræftelse efter 2 $\frac{1}{2}$ Døgns Ophold i Asylet.
8. M. J., 44 Aar gl., Maskinist, indkom 4de April 1887 med udtalte Symptomer paa generel *Paralyse*. Han havde tidligere været behandlet i Rotvold Asyl (fra 26de Mai til 6te November 1886), hvorfra han udskreves efter Hustruens Forlangende. Han havde været meget drikfældig og sandsynligvis havt Syfilis, hvorpaa et Ar ved Frenulum penis tydede. Han var den hele Tid under Opholdet i Asylet stærkt hallucineret. Han døde 9de Juni 1887. Ved Obduktionen fandtes nogen Hydrocephalus externus. Dura mater stærkt adhærent til Kraniet. Hjernens Kortikal-substans paafaldende tynd. Betydeligt flydende Exsudat i begge Pleurahuler. Nyrene svulne, røde. Almindelig Afmagring.

9. H. J., 65 Aar gl., Tobakshandler, indkom 4de Marts 1887 lidende af *Paralysis generalis* og døde 28de November. Han havde for 11 Aar siden havt Syfilis og desuden været meget drikfældig. Sektion blev ikke tilladt.

No. 1 og 6, som opholdt sig henholdsvis i 46 og 45 Aar i Asylet, vare Gratister, det vil sige, at Hospitalsstiftelsen selv betalte Udgifterne ved deres Forpleining i Asylet.

Gratisternes Række, der oprindeligt udgjorde 8, er nu ved disses Død afsluttet.

— Hvad Anvendelsen af Tvangsmidler angaar, skal jeg bemærke, at en Kvinde, der er anført for sidste Kvartal som to Gange indespærret, maaske med Urette har faaet Plads paa Tvangslisten. Patienten var isoleret væsentlig for egen Skyld. Efter dette vil altsaa Asylet kunne siges at have undgaaet Anvendelse af Tvangsmidler ogsaa i dette Aar.

— Medicin, Vin iberegnet, har gennemsnitlig kostet Kr. 0.028 daglig pro persona (ved Beregningen heraf er medtaget Medicinens Kostende for 4de Kvartal 1887 — efter Opgave fra Apotheket Kr. 177.55 — og ikke, som i Hospitalsforstanderens Regnskab, for 4de Kvartal 1886).

Bespisningen har, Betjeningen (10 Personer) iberegnet, gennemsnitlig kostet Kr. 0.551 daglig pro persona.

Bespisningen af de Sindssyge alene har gennemsnitlig kostet Kr. 0.534 daglig pro persona.

Bespisningen betales Økonomen med Kr. 0.58 for hel Kost, Kr. 0.38 for halv Kost og Kr. 0.28 for Diæt; Betjeningens Bespisning med Kr. 0.69 pro persona.

Hver Patient har daglig kostet Asylet Kr. 1.151.

Indtægterne beløb sig til Kr. 32 620.28. Udgifterne har udgjort Kr. 33 752.60 (heri medregnet Medicinudgifterne for 4de Kvartal 1887 og ikke, som i Forstanderens Regnskab, for 4de Kvartal 1886).

Underbalancen bliver altsaa Kr. 1 132.32, hvilket saaledes udgjør det Tilskud, som er paakrævet af Hospitalskassen. Efter de for Hospitalsstiftelsen gjældende Statuter skal Hospitalskassens aarlige Tilskud til Asylet i Regelen ikke overstige Kr. 4 000.00.

Opgave over Indtægter og Udgifter vedkommende Trondhjems
Hospitalsstiftelses Sindssygeasyl for Aaret 1887.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem en 1886.

		Kr.
Indtægter:		
1.	Betalingen for de i Aarets Løb i Asylet forpleiede Sindssyge — à Kr. 400.00 aarlig for hver fra Trondhjems By og søndre og nordre Trondhjems Amter og Kr. 480.00 aarlig for hver tilhørende andre Distrikter — har udgjort	32 315.07
	Hertil kommer for de sidste 2 Gratister, for hvilke Omkostningerne i Tilfælde skulde udredes af Hospitalsstiftelsen	115.06
		32 430.13
2.	For solgte Fabrikata og for udført Arbeide for Fremmede samt for solgte kasserede Inventariesager	190.15
		32 620.28
		Kr.
Udgifter:		
1.	Løn til Forvalter og Betjening . . Kr. 3 278.16	
	Bespisningspenge for Betjeningen . « 2 518.50	
	— - de Sindssvage « 15 609.44	
	— - Gratisterne . « 58.90	
		21 465.00
2.	Medicinaludgifter: Medicin, Vin, Charpi, Instrumenter m. m.	840.71
3.	Begravelsesomkostninger	176.60
4.	Lys og Brænde	2 244.17
5.	Anskaffelser, Reparationer og Arbeidspenge:	
	Til Husreparationer . . . . . Kr. 2 196.46	
	- Hus- og Klædevask . . . . . « 265.33	
	- Sengehalm, 5 372 kg. . . . . « 128.58	
	- Inventarium, Beklædning m. v. . . « 3 084.68	
		5 675.05
6.	Skatter og Afgifter:	
	Brandskat . . . . . Kr. 244.90	
	Vandafgift . . . . . « 62.30	
	Assurancepræmie . . . . . « 15.00	
		322.20
	Lateris	30 723.73
		32 620.28

	Kr.	Kr.
Transport	30 723.73	32 620.28
7. Avertissements- og Trykningsomkostninger	25.41	
8. Lægens Løn	2 800.00	
9. Diverse Udgifter	210.26	
	33 759.40	32 620.28
Hospitalsstiftelsens Tilskud		1 139.12
Balance	33 759.40	33 759.40

Af Direktør Selmers Beretning for Rotvold Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.

— — Der har ogsaa i sidste Aar fundet en Stigning Sted af Belægget. De indløbne Andragender om Plads for Syge vare ogsaa noget flere end i foregaaende Aar; i det hele indkom ca. 260. Deraf maatte flere, ca. 60, afslaaes og en Del desuden vente nogen Tid paa Plads.

At et saavidt stort Antal Syge har kunnet forpleies dette Aar, er tildels en Følge af den i Aaret foretagne Udvidelse af Asylet. Allerede da det led noget ud paa Høsten, kunde en Del af de nye Værelser tages i Brug og senere lidt efter lidt flere, indtil noget før Jul alt var paa det nærmeste færdigt. Nogen Maling og Pudsning staa fremdeles tilbage og kan ikke fuldendes førend til Sommeren.

Som det vil erindres, blev der bevilget til Udvidning af begge C-Afdelinger, saavel paa Mands- som paa Kvindesiden. Ved Udvidelsen, der er ens paa begge Sider, ere dels Forsamlingsværelserne blevne større, dels er der tilkommet en Del nye Værelser, ialt 5 paa hver Side. I 1ste Etage har Forsamlingsværelset faaet en Udvidning af 68.25 m.³ med en Gulvflade af 18.20 m.². Heri er indsat 2 Vinduer. I Forbindelse med denne Udvidning er tilkommet et mindre Værelse, 46.20 m.³ stort, med et Vindu. I 2den Etage er Forsamlingsværelset udvidet med 42.97 m.³ og en Gulvflade af 11.28 m.². Her er indsat et større Vindu. Sammenhængende med denne Udvidelse er indredet et større Værelse med 2 Vinduer og indeholdende 72.2 m.³. Desuden er i

zden Etage imellem B- og C-Afdelingerne indrettet 3 smaa Soveværelser, hvert indeholdende 32.84 m.³ og oplyst ved Vindu i Taget. Samtidig er Loftet i Badeværelserne mellem B- og C-Afdelingerne betydelig forhøiet, og ligeledes Loftet i Forsamlingsværelserne i Celleafdelingerne, hvori der desuden er indsat Tagvinduer for at gjøre dem mere lyse. Udvidelsen har hidtil vist sig heldig og hensigtsmæssig i alle Dele; navnlig have Forsamlingsværelserne i C-Afdelingerne, der tidligere især i 1ste Etage vare noget triste og manglede Udsigt, vundet betydelig ved Forandringen; de ere blevne betydelig lysere, og Udsigten fra de nye Vinduer er vakker og tiltalende. Asylet har uden Tvivl vundet ved Forandringen, og det falder nu betydelig lettere at faa anbragt de Syge passende. Jeg vil kun haabe, at de foreslaaede videre Udvidelser med Tiden maa komme istand. —

— En Mand nød i nogen Tid Understøttelse af det Krohgske Legat. —

— Af de indkomne vare 4, 3 Mænd og 1 Kvinde, af lappisk Nationalitet; 1 Mand var Kvæn. —

— 67 Mænd og 48 Kvinder, tilsammen 115 eller næsten 65 pCt. af de Indkomne, indlagdes under første Sygdomsanfald, havde altsaa ikke tidligere været sindssyge, medens 33 Mænd og 27 Kvinder, tilsammen 60, havde havt Anfald af Sindssygdom før nærværende Indlæggelse i Asylet. Af disse havde 13 Mænd og 13 Kvinder, tilsammen 26, havt et tidligere Anfald, og 20 Mænd og 14 Kvinder, tilsammen 34, havt 2 eller flere tidligere Anfald. Om 3, 2 Mænd og 1 Kvinde, er Forholdet ubekjendt. —

— Blandt de opførte Aarsagsmomenter optræder Arveligheden noget sjeldnere end i foregaaende Aar, og religiøse Indflydelser, hvorom jeg forrige Aar bemærkede, at de optraadte med større Hyppighed end tidligere, er atter i dette Aar gaaet noget tilbage, men er dog ogsaa iaar hyppigere end i tidligere Aar. I Lægeoplysningerne omtales ogsaa oftere udbredte religiøse Vækkelser med hyppige Opbyggelses- og Bønnemøder, og i nogle Tilfælde har Tegnene til Sindssygdom vist sig umiddelbart derefter. —

— Det vil sees, at Dødsarsagerne ere de ved Asylet i Regelen forekommende. Tuberkulose er ikke stærkere repræsenteret end tidligere, snarere noget mindre, især naar et Tilfælde fraregnes, hvilket der kan være Grund til, da Vedkommende indkom i sidste Stadium af Tuberkulose og døde efter en Maanedes Ophold i Asylet.

Under Dødsarsagen *Insania* er opført 3 Tilfælde. Sædvanligvis er denne Betegnelse anvendt, hvor hverken Symptomerne i levende Live eller Obduktionen giver noget Holdepunkt for nogen anden bestemt Dødsarsag. For det ene af de opførte Tilfælde forholder dog Sagen sig denne Gang lidt anderledes. Vedkommende led af en akut Mani i Forbindelse med Chorea. Denne Kombination iagttages jo ikke saa sjelden; her vare imidlertid begge Sygdomme eller maaske rettere begge Sygdomsfænomenerne tilstede i en usædvanlig Grad. Patienten var en ung Pige, 17 Aar gl. I Rekonvalescensen efter Difterit begyndte hun først at vise sig forstemt og indesluttet; efter et Par Maaneders Forløb optraadte chorealignende Bevægelser, hvilke successivt

udbredte sig og tiltog i Styrke, medens Stemningen samtidig forandredes, saa hun snart viste sig overstadig lystig med uafbrudt Rastløshed, Uro og tildels Støien, snart sløv og hensunken. Kort efter denne Forandring i Sygdommen indkom hun i Asylet. Under Opholdet her tiltog Choreafænomenerne fra Dag til Dag. Lemmerne, Hovedet og hele Legemet kastedes og bøiedes uafbrudt og stødvis til forskellige Sider, saa al vilkaarlig Bevægelse blev mer og mer umulig, og det var vanskelig at holde hende liggende paa en Madras paa Gulvet. Talen blev ogsaa mer og mer uforstaaelig, og endelig var det meget vanskeligt at faa bragt hende Spisen i Munden paa Grund af de idelige og uberegnelige Bevægelser. Synkningen foregik da med en, rask, krampagtig Bevægelse. Under de stærkere Anfald generedes ogsaa Respirationen; Ansigtet blev kongestioneret og cyanotisk, og der hørtes Rallen i Brystet. Hjerteraktionen var stadig accelereret lige op til 180 Slag i Minuttet, og Temperaturen undertiden noget forhøiet, 38.5⁰ ved enkelte Maalinger. Kun under Søvn, der var meget sparsom, indtraadte Ro i Legemet.

Ved Indkomsten viste hun sig hilær og forvirret; senere var det vanskeligt at bedømme den psychiske Tilstand; men hun syntes i det hele at være ved liden Samling. Chloral skaffede kun kortvarig Ro, og Arsenik bragte heller ingen Bedring; hun døde 16 Dage efter Indlæggelsen. Ved Obduktionen fandtes saavel Lacunar som Dura og de tynde Hinder meget blodrige. Hjernen syntes stor, ligesom svulmende (Vegt 1,375 Gram), ligger overalt fast presset mod Lacunar, saa Gyri ere fladtrykte og Furerne smale; Corticalis rødlig af Farve og noget blød af Konsistens. Den hvide Substant neppe synderlig hyperæmisk.

Med Dødsaaarsag *Epilepsi* er opført 2 Kvinder. Det ene Tilfælde var en almindelig *Epilepsi*, hvortil var kommen periodiske Anfald af Sindsforvirring med Tilbøielighed til Voldsomhed. Anledning til Indlæggelsen var, at hun under et Anfald havde overfaldt en gammel Mand og slaaet ham ihjel. Det andet Tilfælde havde i den første Tid Charakteren af en kortikal *Epilepsi* (Jacksons *Epilepsi*). Sygdommen var begyndt omtrent 4 Aar før Indlæggelsen og ganske pludselig efter Indvirkning af Skræk, idet hun saa 2 unge Mennesker kuldseile lige udenfor Huset. Hun fik straks et Krampeanfald og var derefter urolig og ganske forvirret en Maanedes Tid; blev saa noget bedre, men ikke ganske, som hun havde været, og hun fik nu gjentagne Krampeanfald, der optraadte halvsidig i høire Arm og Fod og paafulgtes af nogen Tids Parese i samme. Senere optraadte Kramperne under flere Anfald universelt, idet de gik over fra høire Side, hvor de først begyndte, til venstre, og i den allersidste Tid var der mere Vexlen, saa Kramperne og Paresen snart optraadte hovedsagelig paa den ene, snart paa den anden Side. Under og efter Anfald var der, alt efter Styrken af disse, dels Sopor dels Sløvhed og Fortumlethed. Under Sygdommens Fremskriden udviklede der sig desuden en stadig tiltagende Dements med Hallucinationer, Vrangforestillinger og forskellige Paræstesier. Han døde soporøs efter gjentagne Anfald. Obduktionen gav i begge disse Tilfælde blot negativt Fund med Hensyn til Epilepsien. —

— For Adspredelse er sørget dels ved selskabelige Sammenkomster dels paa anden Maade; navnlig maa hertil regnes Lystture med Jernbanen til Byen og Anledning til at bese den. Herpaa sættes i Regelen megen Pris; og idethele synes jeg at have mærket større Tilfredshed og mere Nytte af saadanne og lignende Udflugter og Adspredelser end af større selskabelige Tilstelninger, som derfor i de senere Aar ogsaa ere blevne noget afknappede. —

Balance-Oversigt

over Indtægts- og Udgiftsbeløb for de forskellige ved **Rotvold** Sindssygeasyl førte Regnskaber for Aaret 1886—1887.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rotvold ^{1/7} 1886—^{30/6} 1887.

Indtægter:

	Kr.	Kr.	Kr.
Beholdning den 1ste Juli 1886:			
1. I Kasse		2 014.72	
2. - Trondhjems Sparebank		13 000.00	
3. - Nordenfjeldske Kreditbank		18 653.65	
4. Tilgodehavende for Syge		29 244.00	
5. Proviant, Brænde, Belysningsgjenstande, Beklædningsgjenstande, Jordbrugets Be- holdninger		17 581.09	80 493.46
Kurpenge		100 375.58	
deraf indbetalt Kr. 73 637.00:			
Erstatning for Beklædning	8 090.64		
deraf indbetalt Kr. 5 980.26.			
Anden Indtægt af Arbeidsvirksom- heden	3 183.66		
Værdi af Beholdningerne ^{30/6} 1887:			
1. af Materialier . . . Kr. 1 087.92			
2. Beklædningsgjenstande « 4 517.73			
	5 605.65		
	16 879.95		
Udgiften Konto «M» var	12 283.16		
	4 596.79		
Overskud			
Lateris		117 255.53	80 493.46

Udgifter:

	Kr.	Kr.	Kr.
A. Lønninger		27 212.33	
B. Bespisning:			
udbetalt.	51 322.97		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1886	1 361.61		
	52 684.58	52 684.58	
Beholdningens Værdi ^{30/6} 1887			
Kr. 1 358.13			
Kontant Indtægt . . . . . « 4 335.79			
	5 693.92		
Virkelig Udgift	46 990.66		
95 152 Bispisningsdage à 49.35 Øre pr. Dag.			
C. Arbeidsopmuntring og Adspredelse	1 456.51	1 456.51	
D. Bygninger og Vandledning:			
udbetalt.	3 491.72		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1886	239.48		
		3 731.20	
E. Inventariet:			
udbetalt.	4 183.81		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1886	282.37		
		4 466.18	
F. Belysning:			
udbetalt.	2 925.94		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1886	463.27		
		3 389.21	
G. Brænde:			
udbetalt.	10 089.68		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1886	3 163.20		
		13 252.88	
H. Medicinske Fornødenheder		2 151.55	
I. Bibliotheket		278.80	
K. Kontorudgifter		423.49	
L. Renholdelsen:			
udbetalt.	1 477.48		
Beholdningens Værdi ^{1/7} 1886	93.53		
		1 571.01	
Lateris		110 617.74	

	Kr.	Kr.	Kr.
Transport		110 617.74	
M. De Syges Beklædning og Materialier til Arbejdsvirksomheden:			
udbetalt	7 265.03		
Beholdningernes Værdi ^{1/7} 1886:			
1. af Materialier . . . Kr. 785.21			
2. - Beklædningsgjenst. « 4 232.92			
	5 018.13		
		12 283.16	
N. Haven		1 410.16	
O. Jordbruget	25 303.62		
Beholdning af Korn, Gryn, Mel m. m. ^{1/7} 1886.	1 225.00		
		26 528.62	
P. Forskjellige Udgifter		1 432.76	
U. Extraordinære Udgifter			152 272.44
			3 038.13
			155 310.57
Indbetalt i Zahlkassen			23 668.37
Beholdning:			
1. Kontanter:			
a. I Kasse	2 930.50		
b. - Nordenfjeldske Kreditbank . . .	10 753.65		
		13 684.15	
2. Tilgodehavende for Syge		30 799.90	
3. Proviant, Brænde, Belysningsgjenstande, Beklædningsgjenstande, Jordbrugets Beholdninger		19 827.59	
			64 311.64
			243 290.58

- No. 44. Rekruteringsstatistik 1886. (*Statistique du recrutement.*)
 — 45. Norges Sparebanker 1886. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 — 46. Den norske Statstelegraf 1886. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
 — 47. Norges Postvæsen 1886. (*Statistique postale.*)
 — 48. Sindssygeasylernes Virksomhed 1886. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
 — 49. Norges Fiskerier 1886. (*Grandes pêches maritimes.*)
 — 50. Norges indenrigske Skibsfart 1885. (*Mouvements du cabotage.*)
 — 51. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1885. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 52. Folkemængdens Bevægelse 1885. (*Mouvement de la population.*)
 — 53. Kommunal Folketælling i Norges Byer 1885. (*Recensement dans les villes.*)
 — 54. Jordbrug og Fædrift 1876—1885. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
 — 55. De offentlige Jernbaner 1886/87. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
 — 56. Distriktsfængsler 1885 og 1886. (*Prisons départementales.*)
 — 57. Skiftevæsenet 1885. (*Tableaux des successions et faillites.*)
 — 58. Skolestatistik 1883. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 — 59. Norges Skibsfart 1886. (*Tableaux de la navigation.*)
 — 60. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1887. I—III. (*Rapports consulaires.*)
 — 61. Arbejdslønninger 1875, 1880 og 1885. (*Gages des domestiques et salaires des ouvriers.*)
 — 62. Rekruteringsstatistik 1887. (*Statistique du recrutement.*)
 — 63. Norges Handel 1887. (*Tableaux du commerce.*)
 — 64. Fattigstatistik 1884 og 1885. (*Statistique de l'assistance publique.*)
 — 65. Norges Sparebanker 1887. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 — 66. Norges Postvæsen 1887. (*Statistique postale.*)
 — 67. Den norske Statstelegraf 1887. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
 — 68. Livs- og Dødstabeller 18^{71/72}—18^{80/81}. (*Tables de mortalité et de survie.*)
 — 69. Kriminalstatistiske Tabeller. (*Statistique de la justice criminelle.*)
 — 70. Kriminalstatistik, Oversigt 1846—1885. (*Statistique de la justice criminelle. — Introduction et tableaux rétrospectifs.*)
 — 71. De Spedalske i Norge 1881—1885. (*Les lépreux en Norvège.*)
 — 72. Strafarbejdsanstalter 1886/87. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
 — 73. De faste Eiendomme 1876—1885. (*Propriétés foncières.*)
 — 74. Skolestatistik 1884. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 — 75. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1886. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 76. Distriktsfængsler 1887. (*Prisons départementales.*)
 — 77. Sindssygeasylernes Virksomhed 1887. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

Hos H. Aschehoug & Co. erholdes ligeledes tilkjøbs følgende af det statistiske Centralbureau udgivne Værker:

- Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires.* Christiania 1876.
II. Les marines marchandes. Christiania 1881. *III. A. Jaugeage des navires. (Renseignements complémentaires.) B. Les marines marchandes 1880—1886.* Christiania 1887.
 International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
Annuaire statistique de la Norvège. Première—Cinquième Année (1879—1884). Kristiania 1879—1884.
 Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Første—Femte Aargang (1880—1884). Kristiania 1881—1884.
 Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886), Syvende Aargang (1887). — *Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886), Septième Année (1887).* Kristiania 1886—1888.
 Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første—Femte Bind (1882—1887). Kristiania 1883—1888. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)
 Oversigt over Kongeriget Norges geistlige, civile og judicielle Inddeling med Angivelse af Folkemængden efter Folketællingen 31te December 1875. Kristiania 1883. Med Tillæg udgivet 31te Marts 1885.

